

Qafqaz gündəliyini İLHAM ƏLİYEV müəyyən edir

Azərbaycan Prezidenti bölgənin yeni inkişaf və əməkdaşlıq formatını yaradır

Şuşada başlayan "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfrans dünən işini Bakıda - ADA Universitetində davam etdirdi. Konfransda iştirak edən Prezident İlham Əliyev çıxışında regionda sülhün təmini üçün Azərbaycanın təşəbbüslərini və prioritetlərini açıqladı, yeni mesajlar verdi.

Azərbaycanın 5 prinsipi beynəlxalq səviyyədə təqdir olunur

Artıq iltıyırımdır ki, regionda başqa realiaqlar hakimdir. Torpaqların azad edən Azərbaycan Ermənistanın işğal siyasətinə son qoyub. Bu realiaqlar həm də ondan ibarətdir ki, dünya ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına da dair iddialarını yaxına buraxmır. Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması ilə bağlı gündəliyi isə Prezident İlham Əliyev müəyyən edir.

Məlum olduğu kimi, bir müddət əvvəl Azərbaycan Ermənistanı 5 prinsipləndən ibarət təklif göndərmişdi. Hazırda normalaşma prosesinin əsas komponenti Azərbaycanın irəliləyici 5 maddədən ibarət təklif və bunun əsasında predmetli danışıqların aparılmasından ibarətdir.

Bu prinsiplər beynəlxalq səviyyədə də təqdir olunur. Avropa İttifaqı da Azərbaycanın təkliflərini dəstəkləyir.

Bütün istiqamətlərdə təşəbbüs Azərbaycandır

Aprelin 29-da ADA Universitetində "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib.

ADA Universitetinin rektoru, səfir Hafiz PAŞAYEV dedi: Zəti-aliləri cənab Prezident. Zəti-alilərinizi illik beynəlxalq konfransımızda salamlamaqdan şərəf və böyük iftixar hissi duyuruq. Eyni zamanda mən məmnunluqda Azərbaycana 23 ölkədən gəlmiş 40 konfrans iştirakçısını salamlayıram. Ötən il böyük Qələbəyə və Azərbay-

can torpaqlarının işğaldan azad olunmasına həsr edilmiş birinci forumumuz zamanı Siz, cənab Prezident, professor Əhməd Yükselin regional sülhün, təhlükəsizliyin və inkişaf məsələlərinin müzakirə olunması məqsədilə bu tədbirin illik əsaslarla keçirilməsi və beynəlxalq ekspertlərin, beynəlxalq nümayəndələrinin dəvət olunması təklifini nəzakətlə dəstəklədiniz. Siz bunun icrası üçün bizə təlimat verdiniz və şadiq ki, bu il biz bu tədbiri "Beynəlxalq Şuşa Forumu" kimi yeni ad altında təşkil edə bilmişik.

Dünya xarici iştirakçılarımız Azərbaycan mədəniyyətinin incisi Şuşa şəhərinə səfər etmişlər. Yolda olarkən onlar azad

edilmiş Qarabağda bir sıra mühüm yenidənqurma və inkişaf layihələri, o cümlədən Füzulidəki hava limanı və yeni Zəfər yolu ilə tanış ola bildilər. Cəsur əsgərlərimiz həmin yol boyunca irəliləyərək Şuşa şəhərini azad etmişlər. Səfər zamanı qonaqlarımız həmçinin erməni işğalından sonra miras qalan bəzi barbar dağıntıları görə bilmişlər.

İndi isə bu, dövlətimizin mühüm məqsədidir və Prezident İlham Əliyevin fərdi məramında öz əksini tapıb: Qarabağ dünyanın ən çiçəklənən və dinc bölgəsinə çevrilməlidir! İnanıram ki, iştirakçılarımız Şuşadan sevinc və təəssürat dolu qayıdıblar.

Şanlı Zəfərlə azad edilmiş yurdlarımızda məscidlərimizdən azan sədələri yüksəlir

Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik

Hörmətli həmvətənlər! Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə sizi və bütün dünya azərbaycanlılarını ürəkdən təbrik edir, hər birinizə ən xoş arzu və diləklərimi yetirirəm.

İlahi hikmətlər xəzinəsi Qurani-Kərimin nazil olduğu Ramazan ayı insanları xeyirxah əməllərə, birlik və bərabərliyə dəvət edən, onlara əxlaqi saflığın, nəfis üzərində qələbənin və ruhi-mənəvi kamilliyin sevincini yaşadan mübarək aylardandır.

Tarixən Azərbaycan cəmiyyətində vəhdət, həmrəyliyin və nümunəvi tolerantlıq mühitinin bərqərar olmasında İslam dini əhəmiyyətli rol oynamışdır. Milli-mənəvi dəyərlərinə hər zaman dərin bağlılıq nümayiş etdirən xalqımız öz adət-ənənələrini, dini ayin və mərasimlərini bu gün də layiqincə qoruyub saxlayır, o cümlədən Ramazan bayramını hər il xüsusi təntənə ilə keçirir.

Məmnunluq hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, haqq işi uğrunda mübarizədə qazandığımız şanlı Zəfərlə azad edilmiş dədə-baba yurdlarımızda həyat yenidən dirçəldilib, tarixi-mədəni irsimiz, ibadət yerlərimiz bərpa olunur, məscidlərimizdən azan sədələri yüksəlir.

Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həyatını qurban vermiş qəhrəman şəhidlərimizin ölməz xatirəsinə bu mübarək bayram günlərində bir daha çitirəmlə yad edir, onlara Allahdan rəhmət, ailələrinə səbir, qazilərimize cansağlığı diləyirəm.

Əziz bacı və qardaşlarım! On bir ayın sultanı Ramazan ayını şükranlıq duyğuları və könül xoşluğu ilə yola salırıq. İnanıram ki, ölkəmizin əmin-amanlığı və tərəqqisi naminə etdiyiniz dualar sayəsində Uca Tanrı öz mərhəmətinə və şəfqətinə xalqımızdan əsirgəməyəcəkdir.

Bir daha hamınıza səmimi bayram təbriklərimi çatdırır, ailələrinizə səadət, süfrələrinizə xeyir-bərəkət arzulayıram. Allah orucunuzu qəbul etsin! Bayramınız mübarək olsun!

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 aprel 2022-ci il

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Sumqayıtda baş vermiş yanğının söndürülməsində iştirak etmiş dövlət qurumları əməkdaşlarına dərin minnətdarlığını bildirib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "İnstaqram" şəhərsində Sumqayıtda baş vermiş yanğının söndürülməsində iştirak etmiş dövlət qurumları əməkdaşlarına dərin minnətdarlığını bildirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir: "Sumqayıt şəhərinin Hacı Zeynalabdin qəsəbəsində yerləşən "Azərsun Sənaye Parkı"nın ərazisində baş vermiş yanğının söndürülməsi və nəticələrinin aradan qaldırılmasında iştirak etmiş dövlət qurumları əməkdaşlarının peşəkarlığı ilə fəxr edir və onlara dərin minnətdarlığımı bildirirəm".

Zəfər magistralı

Bu il Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda 8 yol infrastrukturunu istifadəyə verəcək

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində inşa edilməkdə olan 15 avtomobil yolunda sürətli işlər gedir. Onların bəziləri bu il istifadəyə verəcək:

- * Qubadlı-Eyvazlı avtomobil yolu;
- * Füzuli-Hadrut avtomobil yolu;
- * Hadrut-Tuğ-Azix mağarası avtomobil yolu;
- * Bərdə-Ağdam avtomobil yolu;
- * Qubadlı-Mahmudlu-Yazdüzü-Ermənistan sərhədi avtomobil yolu;
- * Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yol infrastrukturunun tikintisi;
- * Laçın şəhərinə daxil olmadan yeni avtomobil yolu;
- * Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltr-Naftalan avtomobil yolu.

Diplomatik korpusun nümayəndələri Ağdamda erməni vəhşiliyinin şahidi olublar

Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsil hüququ təkmilləşdirilir

Pensiya sahəsində vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti yüksəldilir

Şuşa Qurultayının həmrəylik sədəsi

Müstəqil Azərbaycanın müasir, dünyəvi və hüquqi dövlət quruculuğu yolunda inamla irəliləməsi dünya azərbaycanlılarının milli müstəqillik və dövlətçilik təfəkkürünün inkişafına, onların həmrəyliyinə token verir. Vətəndən ayrı yaşayan hər bir azərbaycanlı əmin olmalıdır ki, onun nüfuzunu, şərəfini qorumağa həmişə hazır olan bir dövlət - Azərbaycan Respublikası vardır.

Sürətin yeni zirvəsi

Bütün istiqamətlərdə

Əvvəlki 1-ci sahə.

Qarabağın tarixi, azadlıq müharibəsinin nəticələri, regional inteqrasiya, təhlükəsizlik və inkişaf məsələlərinə aid çağırışlar forumunda müzakirə olunacaq mövzular sırasındadır. Ümid edirik ki, panel müzakirələrdə səsləndirilən mesajlar və mülahizələr bütün dünyaya məqalələr, sosial şəbəkələr vasitəsilə yayılacaq. Şuşa sessiyası zamanı bir sıra nətiqlər təklif və tövsiyələrlə çıxış etmişlər və hesab edirik ki, cənab Prezident, Sizin rəyinizi bildirmək üçün iştirakçılar onları bu gün də təqdim edə bilərlər.

Cənab Prezident, bu foruma güclü dəstək verdiyinizə, regionda davamlı sülhün qurulmasında müdrik rəhbərliyinizə görə bütün iştirakçılardan anımdan mən Sizə səmimi təşəkkürümü bildirmək istəyirdim.

Cənab Prezident, fürsətdən istifadə edərək mən həmçinin ADA Universitetinə hər zaman dəstək verdiyinizə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirdim. İndi isə sözü Zati-alinizə veririk və Sizin giriş nitqinizi səmimiyyətlə arzularınız və diqləməkdən məmnun olardıq. Sağ olun.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi: Çox sağ olun. Sabahımız xeyir, xanımlar və cənablar, öziz qonaqlar. Əvvəlcə, mən bu tödbir ev sahibliyi etdiyinə görə ADA Universitetinə təşəkkürümü bildirmək istəyirdim. Bu, artıq bir ənənədir. Sonuncu dəfə biz ötən ilin aprelinde burada görüşdük və münaqişədən sonrakı vəziyyətə aid bir çox məsələləri müzakirə etdik. Əlbəttə ki, planlarımızı, niyyətlərimizi daha yaxşı anlamaq və görülmüş işləri nəzərdən keçirmək məqsədilə bizim üçün və fikrimcə, beynəlxalq ictimaiyyət üçün bu ənənəvi görüşlərin təşkil çox vacibdir.

Şadam ki, ADA Universiteti belə mühüm təşəbbüslə çıxış etdi. Bildiyiniz kimi, o, Azərbaycanda çox yüksək səviyyəli təhsil, çox yaxşı beynəlxalq əlaqələr ilə seçilən və genişlənən aparıcı universitetlərdən biridir. Bu yaxınlarda təhsildə yeni beynəlxalq tərəfdaşlıq formatı qurulmuşdur və əminəm ki, yaxın zamanlarda ADA yanında İtaliya-Azərbaycan Universiteti öz qapılarını tələbələr üçün açacaq.

Mən ölkəmizə və Şuşaya səfər etdiklərimə görə bütün iştirakçılara, qonaqlarımıza təşəkkürümü bildirmək istəyirdim. Əminəm ki, Qarabağın gözəlliyini seyr etmək və eyni zamanda, Şuşaya aparıcı yol boyunca və Şuşanın özündə dağıntıları görmək üçün bu, maraqlı səfər oldu. Hesab edirəm ki, görüşlərimiz 30 illik işğal ərzində çəkdiyimiz əziyyətlərin ən yaxşı təzahürüdür. Həmin kütüvlə dağıntılar Birinci Qarabağ müharibəsinin deyil, 30 il çəkən işğal zamanı Ermənistanın təcridiylə qarşılaşdığı və vandalizmin nəticəsidir. Bir sözlə, bütün kəndlərimiz və şəhərlərimizin əksər hissəsi dağıdılıb və yerləyəkən edilib. Bəzi rayonlarda, məsələn, Kəlbəcərdə, Laçında və qismən, Zəngilanda və Şuşada rəsmən Ermənistan hökumətinin sponsorluq etdiyi qeyri-qanuni məskunlaşma proqramı həyata keçirilmişdir. Bu, beynəlxalq konvensiyaların kobud pozulmasıdır. Qarabağ və Şorqi Zəngəzuru yenidən qurmaq planlarımız barədə sizə məlumat verilib. Bu planlar həqiqətən genişmiqyaslıdır və biz onları bütömdən ayrılan vəsaitlərimiz hesabına icra edirik. İcra işlərində beynəlxalq şirkətlər böyük dəstək verir. Lakin bundan başqa, ötən ilin aprelinde görüşdüyümüz və müzakirə etdiyiniz zaman qarşılaşdığımız olan mühüm vəzifələrdən biri yeni reallıqları möhkəmləndirmək və regionda öz işimizi, baxışlarımızı təqdim etmək üçün aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla işləməkdən ibarət idi. Həmçinin vacib idi ki, beynəlxalq ictimaiyyət və aparıcı beynəlxalq təşkilatlar formalaşmış yeni reallıqları qəbul etsinlər. Bu, baş tutdu.

Eyni zamanda biz Qafqazda yeni eramı, sülh və əməkdaşlıq erasını fəal şəkildə təşviq edirik. Nəhayət biz bu yaxınlarda Ermənistandan müsbət cavab aldıq. Onların hökuməti Azərbaycanın irəlilədiyi 5 təməl prinsipi qəbul etdi. Bu prinsiplər Ermənistanla sülh müqaviləsinin əsasını təşkil etməlidir. Həmçinin Azərbaycanın təklifinə uyğun olaraq, Ermənistan sərhədlərimizin delimitasiya prosesinə başlamaq üçün Azərbaycanla birgə işçi qrupunun yaradılmasına, nəhayət razılıq verib. Fikrimcə, bunlar son hadisələrin mühüm təzahürüdür və onlar, həmçinin göstərir ki, hazırda, İkinci Qarabağ müharibəsindən il yarım keçdikdən sonra Ermənistan rəhbərliyi və ümid edirik ki, onun əhalisi sülhün zəruriliyini anlayır. Əgər sülh müqaviləsi imzalanarsa və həmin təməl prinsiplər həyata keçərsə, onda Qafqazda sülh uzumüddətli və dayanıqlı olacaq. Niyəyətimiz budur. Hesab edirəm ki, nümayiş etdirdiyimiz və elan etdiyimiz addımlar Qafqazda sülhə töhfə vermək üçün iradəmizin bariz nümunəsidir. Biz Qarabağı yenidən qururuq, iqtisadiyyatımızı gücləndirmək üçün resurslarımızı səfərbər edirik, çünki onsuz gözcərpən vəsaitləri ayırmaq asan olmaz. Eyni zamanda, biz Qafqazda sülh gündəliyini təşviq edirik. Hesab edirəm ki, bütün istiqamətlərdə təşəbbüs bizim əlimizdədir. Həmin təşəbbüs sülhə xidmət edir və etməlidir.

Ola bilsin, bununla mən giriş nitqimi yekunlaşdırıram və müzakirələrimizə müəyyən vaxt saxlayıram. Bir daha bizimlə olduğunuzla görə sağ olun. Əminəm ki, ənənəvi toplantı formatı davam edəcək. Hafiz Paşayev dedi ki, iştirakçılardan biri bu təkliflə çıxış etmişdir. Mən isə sadəcə, onu əlavə etmək istəyirdim ki, dövrü əsaslarla keçiriləcək Şuşa Beynəlxalq forumları arasında qarşılıqlı fəaliyyət üçün müəyyən vaxt olsun. Bəlkə görüşlərin və konfransların bu arada başqa forması da olsun. Bu, başqa şəhərlərdə də, məsələn, Ağdamda, Zəngilanda və azad etdiyimiz digər şəhərlərdə keçirilə bilər. Hesab edirəm ki, beləliklə, biz qarşılıqlı fəaliyyətimizi daha səmərəli edə bilərik. Çünki bizim üçün beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən nəyin baş verdiyini, işğal illəri barədə tam həqiqət, sülhün qurulması planlarımızın və niyyətlərimizin bilinməsi vacibdir. Bu səbəbdən, fikrimcə, iştirakçılarımız və bu gün bizlə ola bilməyən ekspert dairələrinin üzvləri arasında daimi əlaqə xətti olmalıdır. Bu, işçi proqramın növbəti mərhələsi üçün mənim təklifimdir. Lakin, əlbəttə ki, sizin tərəfinizdən veriləcək bütün təkliflər lazımlıca nəzərdən keçiriləcək. Bir daha sağ olun və sizə Azərbaycanda xoş səfər arzulayıram.

Rektor Hafiz PAŞAYEV: İcazə versəniz, Şuşaya səfərlə bağlı mən bir neçə söz əlavə edirəm. Növbəti toplantının Laçında keçirilməsi ilə bağlı artıq təklif var.

Prezident İlham ƏLİYEV: Razıyam. Bilirsiniz, hazırda Laçında beynəlxalq hava limanının tikintisi mərhələsindədir. Zəngilanda hava limanı bu il açılacaq. Laçında, ola bilsin, 2024-cü ildə baş verəcək. Lakin oraya asan və rahat formada səfərin təşkil olunmasını təmin edə bilərik.

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri **Hikmət HACİYEV**: Sağ olun, cənab Prezident. İcazənizlə biz sual-cavab sessiyasına başlamaq istəyirdim. Xeyli sayda iştirakçılarımız suallarla müraciət edib və icazənizlə, birinci sualı vermək üçün mən cənab Svante Korneldən başlamaq istəyirdim. Mən iştirakçımdan təmsil etdiyi ölkəni və qurumu təqdim etməyi xahiş edirəm. Sağ olun.

Təhlükəsizlik və İnkişaf Siyasəti İnstitutunun direktoru (İsveç) Svante KORNEL: Çox sağ olun. Bu dəvətə və konfransa görə təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Burada olmaq şərəfidir. Azad olunduğu Şuşanı ilk dəfə görmək xüsusi şərəf oldu. Adım Svante Korneldir. Mən Vaşinqtonun "Mərkəzi Asiya və Qafqaz" İnstitutunu və İsveçin "Təhlükəsizlik və İnkişaf Siyasəti" İnstitutunu təmsil edirəm. Sualım dediyiniz sülh erası ilə bağlı olacaq. Biz anlayırıq və fikrimcə, bunu xüsusi qeyd edirəm ki, 25-30 il ərzində tədqiqatları aparmaq bir məsələ, lakin Şuşanı öz gözünüzlə görmək tam başqa məsələdir. Bu torpaqlarda törədilmiş dağıntılardan sonra irəliləyən nəzər salmaq da çətin olduğunu anlayırıq. Lakin sülhün qurulmasına gəldikdə, Sizin sualınıza yeni era namizə inkişaf məsələləri ilə məşğul olan təşkilatların regional səviyyədə dəstəyinin verilməsi ilə bağlıdır. Düşünürəm ki, Qarabağın azad edilməsi bütövlükdə bölgəyə dəyişiklik gətirəcək məqam ola bilər və 1990-cı illərdə Qarabağın işğalına aparıcı separatizm nəticəsində baş vermiş ayrılımlar, münaqişələrlə dolu prosesin geriyə çevrilməsi üçün tarixi fürsət ola bilər. Bütün bunlar fərqli proses və era ilə əvəzlənə bilər. Bu, növbəti Qarabağda, bütövlükdə, Qafqazda baş verə bilər. Əməkdaşlıq və inkişaf məsələlərinin, həqiqətən, regional miqyası var. Fikrimcə, bunun üçün təsisatlarla ehtiyac duyulacaq və bu cür təsisatların yaradılmasında Azərbaycan etimad doğuran və resurslara malik olan yeganə ölkədir. Sizin fikrimcə, Cənubi Qafqazda regional təsisatların yaradılmasına ölkənin rəhbərlik etməsi vacibdir. Xüsusən də, maliyyə təsisatlarına gəldikdə... məsələn, Regional İnkişaf Fondu və sairə. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Bəli, toxunduğunuz çox maraqlı məsələdir və biz regional maliyyə zərfinin olması ilə bağlı ekspert dairələri və hökumətlə məsləhətləşməliyik. Lakin aydındır ki, hazırda əsas diqqətimiz Qarabağın yenidən qurulmasına və keçmiş məcburi köçkünlərin tezliklə qaytmasına yönəlidir. Eyni zamanda ictimaiyyət qarşısında açıqlanmış və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən dəstəklənmiş sülh gündəliyimiz və təşəbbüslərimiz regional inkişafa, Cənubi Qafqazda onun yeni imkanlarına yönəlidir. Nəinki Azərbaycan ilə Ermənistan arasında, əlbəttə ki, bu, regional əməkdaşlığın ən vacib elementlərindən biridir, - o cümlədən

bütövlükdə Cənubi Qafqaz regionunda əməkdaşlıq nəzərdə tutulur. Biz separatizm, erməni təcavüzü səbəbindən otuz il həmin fürsəti ödəməmişdik. Cənubi Qafqaz inteqrasiya etməmişdir. Bəli, Azərbaycan və Gürcüstan arasında ikitərəfli və artıq beynəlxalq səviyyədə çox sıx əməkdaşlıq var. Bu, vacibdir üçün mən cənab Svante Korneldən başlamaq istəyirdim. Mən iştirakçımdan təmsil etdiyi ölkəni və qurumu təqdim etməyi xahiş edirəm. Sağ olun.

olursa, onların davranışında bu, gördüyünüz, çünki bəzən onlar çox ziddiyyətli bəyanatlarla çıxış edirlər. Bir sözlə, siyasi çərçivədə, fikrimcə, onların nümayəndəsinin müzakirələri iştirakı mühüm töhfə ola bilər. Məsələn, biz bunu dəstəkləyə bilərdik. Həmçinin biz QHT-lər səviyyəsində şəxslər arasında görüşlərin artıq fəaliyyətə gətirilməsi üçün də bunu elan edirik. Əvvəlcə, mən bu tödbir ev sahibliyi etdiyinə görə ADA Universitetinə təşəkkürümü bildirmək istəyirdim. Bu, artıq bir ənənədir. Sonuncu dəfə biz ötən ilin aprelinde burada görüşdük və münaqişədən sonrakı vəziyyətə aid bir çox məsələləri müzakirə etdik. Əlbəttə ki, planlarımızı, niyyətlərimizi daha yaxşı anlamaq və görülmüş işləri nəzərdən keçirmək məqsədilə bizim üçün və fikrimcə, beynəlxalq ictimaiyyət üçün bu ənənəvi görüşlərin təşkil çox vacibdir.

Madrid prinsiplərini həyata keçirdi və mən müharibə bitəndən sonra Minsk qrupunun nümayəndələri ilə görüşərkən bildirdim ki, onlar nə edəəcəkləri ilə bağlı təklif versinlər. Onların gündəliyi nədən ibarət olacaqdır? Mən bilirdim ki, onlar üçün hər hansı praktiki təkliflər vermək çətin oldu. Rusiya-Ukrayna müharibəsindən sonra elan edildi ki, Minsk qrupu həmsədrliyi artıq fəaliyyət göstərmir. Bu isə onun nümayəndələri üçün ki, yeni reallıqları öz təsiri var.

Beləliklə, Ermənistan hökuməti və ölkənin siyasi spektrinin bunu tam olaraq dərk etməsi və qısa əl çəkməsinə vacibdir. Birincisi, bu qeyri-məhsuldarlıq, çünki onun baş verməsi Ermənistan üçün əvvəlkindən daha ağır olacaq. İkincisi isə bu, regionun və beynəlxalq ictimaiyyətin tələblərinə zidd olacaq. Sülh müqaviləsi ilə bağlı danışıqlara gəldikdə, biz başlamağa hazırıq və Ermənistan hökuməti tərəfindən tarixlərin verilməsini gözləyirik.

Biz öz tərəfinizdən müsbət məniyyətlərin dəstəklənməsi üçün əlimizdən gələni edirik. Uzun sürən müharibələrin, işğalları və dağıdıcılığın tarixinə nəzər salarsınız görəcəksiniz ki, bizim halda, düşmənçilik mərhələsindən sülhə doğru keçid çox sürətlidir. Bu isə bir daha qeyd etmək istəyirdim ki, bizim təkliflərimiz əsasən sülhə doğru keçid üçün vacibliyi bəyan edirəm. Nəhayət ki, yalnız bir neçə həftə bundan əvvəl onlar buna razı oldular. Buna qədər sükut hökm sürürdü. Bizim ərazi bütövlüyümüzü şübhə altına alan bəyanatlar verildir. Sərhədlərin delimitasiyasına start verilməsi də biz təklif etdik. Bu təklif də bir ildən artıq Ermənistan tərəfindən cavabsız qoyulmuşdur. Nəhayət ki, onlar buna razılıq verdilər və deyə bilərik ki, çox tezliklə birgə işçi qrupları görüşəcəklər.

Nə üçün onlar bir il itirdilər? Bunu anlamaq mümkün deyil. Beləliklə, bizim üçün səylərimiz müsbət meyillərin gücləndirilməsinə yönəldiləcək. Lakin biz bunu birtərəfli qaydada edə bilməyirik. Biz Ermənistan hökumətinin daxili siyasətində etibar edə biləcəyimiz və davamlı sülhə nail olmaqla bağlı razılıq gələ biləcəyimiz tərəfdaş görməliyik. Düşünürəm ki, bu, mümkündür, ancaq bunlar Ermənistanda daxili siyasət prosesləri ilə bağlı olacaqdır. Bunu anlamaq olar, çünki onların ideoloji təməlləri sarsılıb. Çünki onların bütün ideologiyası işğal və onun leğitləşdirilməsi üzərində qurulmuşdur. Azərbaycanın mədəni irsinin silinməsindən tutmuş Ağdam və Şuşa da daxil olmaqla bütün şəhərlərimizin adlarını dəyişdirilməsinə qədər - bütün səylər de-fakto işğalı de-yure ilağın qanunlaşdırılmasına yönəldilmişdir.

İndi isə bu ideoloji təməl artıq mövcud deyil. Biz anlayırıq ki, hazırda onlar üçün yeni hədəf müəyyən etmək asan deyil. Bizə gəldikdə isə hədəf çox aydın idi - müstəqilliyin gücləndirilməsi. Biz həmişə işğal dövründə yalnız Qarabağı

gəlişdirirdik. Ermənistanın gücləndirilməsi və onun dönməz xarakter alması, nə iqtisadi, nə də enerji cəhətdən asılı olmamağımız üzərində çalışırdıq. Biz buna nail olduq. Biz tam olaraq müstəqil olduq, müstəqil siyasət aparmaq imkanımız oldu etdik və Qarabağı geri qaytardırıq. Ermənistan isə, həqiqətən müstəqil ölkə olmaq şansını ödəndi. Çox da təfərrüatla varmaq istəməydim, onların siyasi konfigurasiyası hər kəsə məlumdur. Bununla yanaşı, onlar öz özlərinə məxsus olmayan torpaqları itirdilər. Yəni, onlar bunu dərk etməli və özləri üçün yeni hədəf müəyyən etməlidirlər.

Zənnimcə, həmin hədəf sülh, əməkdaşlığın bəhrəsi, Azərbaycan və Türkiyənin siyasi spektrində Ermənistanın imtinə edilməsi olacaqdır. Bilirsiniz, Türkiyə kimi iqtisadi gücə və dünyada barmaqla sayıla biləcək aparıcı orduya sahib olan ölkəyə qarşı ərazi iddiasının olması tamamilə qeyri-rasionaldır. Biz Türkiyə-Ermənistan prosesini dəstəkləyirik. Hesab edirəm ki, bu, Ermənistan hökuməti və siyasətçiləri üçün fürsətdir. Gələcəkləri necə olacaq və özlərini regionda necə görürlər. Bax, bu haqda yaxşı düşünməlidirlər. Fikrimcə, onların aydın anlayışı yoxdur. Onlar bütün illüziyalı bir kənar qoymalı, orduyu yenidən qurmaq, 5 milyon nəfər əhaliyə sahib olmaq və güc toplayaraq torpaqları geri qaytarmaq kimi fikirlərdən vaz keçməlidirlər. Əks halda, bu, onların dövlətçiliyinin rəsmi siqneti olacaqdır.

Biz müsbət meyilləri dəstəkləməyə hazırıq və bunu edirik. Bizim ümidlərimiz var, ancaq biz erməni liderlərini tanımalıyıq, çünki bu günədək onlarla sülh ətrafında danışıqlar aparmamışıq. Artıq bundan vaxt çatıb. Dediğiniz kimi, sərhəd məsələsi ilə bağlı danışıqlar tezliklə başlayacaq. Sülh müqaviləsi ilə bağlı danışıqlara gəldikdə, biz başlamağa hazırıq və Ermənistan hökuməti tərəfindən tarixlərin verilməsini gözləyirik.

Biz öz tərəfinizdən müsbət məniyyətlərin dəstəklənməsi üçün əlimizdən gələni edirik. Uzun sürən müharibələrin, işğalları və dağıdıcılığın tarixinə nəzər salarsınız görəcəksiniz ki, bizim halda, düşmənçilik mərhələsindən sülhə doğru keçid çox sürətlidir. Bu isə bir daha qeyd etmək istəyirdim ki, bizim təkliflərimiz əsasən sülhə doğru keçid üçün vacibliyi bəyan edirəm. Nəhayət ki, yalnız bir neçə həftə bundan əvvəl onlar buna razı oldular. Buna qədər sükut hökm sürürdü. Bizim ərazi bütövlüyümüzü şübhə altına alan bəyanatlar verildir. Sərhədlərin delimitasiyasına start verilməsi də biz təklif etdik. Bu təklif də bir ildən artıq Ermənistan tərəfindən cavabsız qoyulmuşdur. Nəhayət ki, onlar buna razılıq verdilər və deyə bilərik ki, çox tezliklə birgə işçi qrupları görüşəcəklər.

Nə üçün onlar bir il itirdilər? Bunu anlamaq mümkün deyil. Beləliklə, bizim üçün səylərimiz müsbət meyillərin gücləndirilməsinə yönəldiləcək. Lakin biz bunu birtərəfli qaydada edə bilməyirik. Biz Ermənistan hökumətinin daxili siyasətində etibar edə biləcəyimiz və davamlı sülhə nail olmaqla bağlı razılıq gələ biləcəyimiz tərəfdaş görməliyik. Düşünürəm ki, bu, mümkündür, ancaq bunlar Ermənistanda daxili siyasət prosesləri ilə bağlı olacaqdır. Bunu anlamaq olar, çünki onların ideoloji təməlləri sarsılıb. Çünki onların bütün ideologiyası işğal və onun leğitləşdirilməsi üzərində qurulmuşdur. Azərbaycanın mədəni irsinin silinməsindən tutmuş Ağdam və Şuşa da daxil olmaqla bütün şəhərlərimizin adlarını dəyişdirilməsinə qədər - bütün səylər de-fakto işğalı de-yure ilağın qanunlaşdırılmasına yönəldilmişdir.

İndi isə bu ideoloji təməl artıq mövcud deyil. Biz anlayırıq ki, hazırda onlar üçün yeni hədəf müəyyən etmək asan deyil. Bizə gəldikdə isə hədəf çox aydın idi - müstəqilliyin gücləndirilməsi. Biz həmişə işğal dövründə yalnız Qarabağı

Bütün istiqamətlərdə

Əvvəl 3-cü səh.

Ümid edirik, onlar da tezliklə anlayacaqlar ki, Azərbaycan vətəndaşları kimi yaşamaqla onların bütün hüquqları və təhlükəsizliyi təmin olunacaq. Azərbaycan Ermənistanın fərqli olaraq çoxlu etnik xalqların yaşadığı bir ölkədir. Burada bütün etnik qruplar, ermənilər də daxil olmaqla sülh və ləyaqət içində yaşayırlar. Bizdə erməni azlığı var və onların bu mənada heç vaxt heç bir problemi olmamışdır. Lakin bunun üçün Ermənistanı Azərbaycanofobiya yönəlmiş təbliğata son qoyulmalıdır. Azərbaycanlıları iblisləşdirmək, bizim haqqımızda mifologiyalar yaratmaq sülhün xidmət etməyəcək. Mühərribədən sonra baş verənlər onu göstərir ki, bizim heç bir pis niyyətimiz yoxdur. Biz sülh, ərazi bütövlüyümüzün tanınmasını istəyirik və Azərbaycanda yaşayış standartları Ermənistanındakından qat-qat yüksəkdir. Mən heç Qarabağda rus sülhməramlılarının müvəqqəti olaraq nəzarət etdiyi əraziləri demirəm. Buna görə düşünürəm ki, onlar özləri bunu dərk edəçəklər. Bizə artıq Qarabağdakı ermənilərdən mesajlar daxil olur. Bunlar çox müsbət mesajlardır. Biz artıq müxtəlif səviyyələrdə ilk təmaslara başlamışıq. Bunun təfərrüatlarına vaxt istəmirəm, lakin proses artıq başlayıb və bu, bir daha bizim niyyətimizi göstərir. Onlar sürətli iqtisadi inkişafın bir hissəsi ola bilərlər, onlar vahid Azərbaycan dövlətində özlərinin daha çox təhlükəsiz, rahat hissə edə bilərlər, lakin onlar separatçı tendensiyalardan və separatçı istəklərdən vaz keçməlidirlər. Onlar həm də realitdə başa düşməlidirlər. Onlar xərityə baxmalı, coğrafiyaya nəzər salmalı və başa düşməlidirlər ki, yüz minlərlə azərbaycanlı yaxın gələcəkdə Kəlbəcərə, Laçına, Şuşaya, Ağdam qayıdacaqdır. Onlar bu mühiyyəli vəzifəni yaşamaqla özlərini qoruyub saxlamalıdır. Qonşu kimi yaşamaqlı, düşmənçiliyi bir kənara qoymalı, separatçıları tövbiyə etməli, separatçıları məsuliyətə cəlb etməli və bundan sonra düşünürəm ki, onlar da faydaları görəçəklər.

Hikmət HACİYEV: Siyahımızda Ventzeslav Sabev var. Ventzeslav, buyurun.

Cenevrə Universiteti İdarəçilik və Etiaq Mərkəzinin direktoru (İsveçrə) **Ventzeslav SABEV:** Təşəkkür edirəm, Zati-əliləri. Sabahınız xeyir, cənab Prezident. Mənim adım həm də mənim məşğul olduğumun adıdır. Baxmayaraq ki, İsveçrəni təmsil edirəm, ölkəmizin təhlükəsizliyini bu həftə bərpa etdiyinizə görə Sizin ölkənizə minnətdar olan Bolqarıstandakı qardaşlarımızdanam. Bu, vacib yardım idi. Bolqarıstandan olduğumu, İsveçrəni və Cenevrə Universitetini təmsil etdiyimi nəzərə alaraq, mən etiaqlararası və mədəniyyətlərə dialoq üzərində işləyirəm. Siz əvvəlki cavabınızda Azərbaycanı cavablandırmaq və mədəniyyətlərə önəmli rolü xatırladığınız suala cavab verdim. Bu, regionda yaxşı işləyən bir modeldir. Biz bu modelin bütün regionda və hətta ondan kənar da tətbiq edilmişini söhbətçiliklə gözləyirik. Siz, həmçinin çox aydın mesaj bildirdiniz ki, həmçinin Qərbi Avropadakı təşkilatlara bir müraciət idi. Siz dediniz ki, QHT səviyyəsində xalqlar arasında təmaslar üçün lazımı vaxt yetişib. Son bir neçə ayda bu tip tədbirləri təşkil etməyə çalışanda bizə dedilər ki, tarix və gələcəyə doğru mesaj arasında olan hissədə tarazlığın qorunması üçün etiaqlı olmalıyıq. Biz səylərimizi yendirməyə, icmaların yaradılmasına, inteqrasiya edilməsinə yönəlmək istəyirik. Saxta tarixlə, təhrif olunmuş tarixdən bəhs edən mesajla mübarizə aparmaqla gələcəyə yönəlməmiş icmaların inteqrasiyasından bəhs edən mesaj arasında tarazlığın idarə edilməsi üçün məsləhətiniz nə olardı?

Prezident İlham ƏLİYEV: Hesab edirəm ki, əvvəlce tarixin hansı hissəsinin saxta olduğunu və saxta olmadığını aydın anlamaq lazımdır. Çünki əfsuslar olsun ki, erməni tarixşünaslığı elmdə hər bir

addımında saxtakarlıq görürük. O cümlədən Azərbaycan əraziləri ilə bağlı, Qarabağın tarixi ilə bağlı. Yeri gəlmişkən, sizə deyər bilərəm ki, bu saxta tarix siyasəti son beş-altı ildə hətta yeni bir forma almışdır. Onlar Azərbaycan səhərlərini rəsmən erməni adları ilə, saxta adlarla adlandırmağa başladılar. Buraya məsələn, Şuşa səhəri də aiddir, onlar onu "Şuşi" adlandırmağa başladılar. Bu səhər heç vaxt "Şuşi" olmamışdır və yeri gəlmişkən, mən "Şuşi"nin nə mənə daşdığını və nəyə görə erməni adı hesab edilə bilmirdi. Bütün xərityələrə baxsanız, tarixi xərityələrə baxsanız, sovet ensiklopediyasına baxsanız Şuşa görürsünüz. Lakin bu, son 5-6 ildə baş verənlərin notisi idi. Həmçinin Azərbaycanda olan ermənilər haqqında saxta tarix var. Biz tarixi bilirik və aydınları ki, bunu Vikipediya da görmək olar. 1805-ci il tarixli Kürəkçay sülh sazişinə baxın. Onu kim imzaladı? İbrahim xan, Qarabağ, Şuşa xanı və Rusiya generalı. Orada ermənilər qeyd edilmir.

Ermənilər daha sonra - Türkmənçay və Güllistan müqavilələrindən sonra Persiyadan və Şərqi Anadoludan həmin ərazilərə götərilməyə başladılar. Bütün bunlar tarixi faktlardır. Biz onların iki yüz il ərzində Qarabağda yaşadıklarını görə etnik təmizlənməli olduğunu demirik. Xeyr. Lakin tarix manipulyasiya edilə bilməz. Eyni məsələnin onların təqdim etməyə çalışdığı dirnaqarası tarixi sənədlərə də şamil etməkdir. Lakin hesab edirəm ki, əgər biz məqsədə nail olmaq istəyirik, əsas səylərimizi gələcəyə cəmləşdirməliyik. Çünki həddən artıq tarixi keçmişə getmək, əslində, Ermənistanın uğursuzluğunun səbəbidir. Çünki onlar həmişə düşündüyünə görə özlərinin itmiş olduğu üçün necə nail ola biləçəklər haqqında xəyal edirdilər. Onlar həmişə öz ideologiyası, öz təhsilini keçmişə əsaslandırırtdılar və gələcəyə də öhdən verirdilər. Gələcəyə gəldikdə, hesab edirəm ki, vətəndaş cəmiyyəti üzvləri arasında təmaslara gedən müharibəni nəzərə alsaq, biz buna hazırıq, biz bunu Avropa İti-faqlının nümayəndələri ilə, ABŞ hökumətinin nümayəndələri ilə müzakirə etmişik və bu təmasların təşkil edilməsi üçün təkliflərimizi vermişik. Həmçinin Rusiya hökuməti tərəfindən təşkil olunmuş bir təmas da var idi. Moskvada Azərbaycan və Ermənistanın olan ziyalılar qrupu görüşmüşdür və düşünürəm ki, bu formatı da davam etdirmək olar. Hesab edirəm ki, bu görüşləri Bakıda və İrəvanda da keçirə bilərik. Başqa sözlə, bir-birimizlə danışımağa başlamalıyıq, çünki Ermənistan hökuməti ilə sülhə bağlı razılığa gəlsək, bu razılıq, həmçinin milli konsensusun da bir hissəsi olmalıdır. Biz bunu anlayırıq. Əks halda bu razılıq imzalanmaq və həyata keçirmək çox çətin olacaq. Lakin onlar Azərbaycanı iblisləşdirməyə və bizi onları məhv etmək istəyən xalq və ölkə kimi təqdim etməyə davam etdikdə milli kon-

sensusa necə nail olmaq olar? Biz, sadəcə, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək və sülh içində yaşamaq istəyirik. Beləliklə, mənim tövsiyəm belə olardı, çünki hesab edirəm ki, vaxt artıq yetişib, artıq bir il yarım keçib. Vaxt çox tez keçir. Bu tip tədbirləri Avropada, Rusiyada, Türkiyədə, Amerikada təşkil etmək, ictimai diplomatiyaya başlamaq olardı. Həmçinin ola bilsin, ekspertlər səviyyəsində də bunu etmək mümkündür. Çıxışımın əvvəlində dediyim kimi, Şuşa Beynəlxalq Forumları arasında bəzi tədbirlər keçirə bilərik. Bu tədbirlərdən biri də bunun bir hissəsi ola bilər. Ermənistanın ekspertləri, Ermənistanı dəstəkləyən insanları, nifrəti yox, sülhü təşviq edən insanları dəvət etmək və bu prosesin başlanğıcında hesab edirəm ki, ADA çox yaxşı ev sahibi ola bilər. Təşəkkür edirəm.

Hikmət HACİYEV: Siyahımızda Rik Fon var. Rik, buyurun. Müqəddəs Endryus Universitetinin müəllimi (Birləşmiş Krallıq) **Rik FON:** Çox sağ olun, Zati-əliləri. Bu, bizim üçün möhtəşəm fürsətdir. Dünyanı səfər möhtəşəm idi. O, mümkünsüz şeylərin görülməsinə imkan verdi. Həmçinin Azərbaycanın çox qısa müddətdə necə nail olduqlarını da görmək çox vacib idi. İrəlində olan bəzi əngəlləri də müəyyən etdiyimizi nəzərə alaraq mənim soruşduğum sual 10 il müddətində regionun hansı hal ala biləcəyini və Azərbaycanın Cənubi Qafqaz təhəffüsü ilə bağlıdır. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham ƏLİYEV: Mənim tərəfimdən belə bir proqnoz verilməsi məsuliyyətsiz bir addım olardı. Dünyanı bilmirik, regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət regional vəziyyətə ciddi şəklə təsir edəçək. Buna görə də bu proqnozu verəndə biz ağılimızda iki ssenarini tutmalıyıq. Birinci ssenari postsovet məkanı üçün sülh şəraitində gələçəkdir, digər ssenari isə regiondakı vəziyyət dünyadakı vəziyyətdən sıx bağlıdır. Hesab edirəm ki, postsovet məkanında dünyadakı vəziyyət

Bütün istiqamətlərdə təşəbbüs Azərbaycandır

Əvvəli 6-cı səh.

Sonra xatirə şəkli çəkdirildi. Beynəlxalq konfrans işini panel iclası ilə davam etdirdi.

* * *

Qeyd edək ki, aprelin 28-də Şuşada işinə başlayan və Bakı-

da davam edən "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransın ideyası ötən il aprelin 13-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə ADA Universitetində keçirilən "Cənubi Qafqaza yeni baxış: münaqişədən sonra

inkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda (https://president.az/az/articles/view/51088) yaranmışdı. Həmin konfransda iştirakçılar Qarabağda beynəlxalq konfransın keçirilməsini təklif etmiş və Prezident İlham Əliyev bu

təklifi müsbət qiymətləndirmişdi. Şuşanın BMT və digər nüfuzlu təşkilatların tədbirlərinin əsas ünvanına, bölgənin diplomatik paytaxtına çevrilməsi bu qədim Azərbaycan şəhərinin saxta məlumatlar əsasında uzun illər erməni şəhəri

kimi tanıtılması məqsədilə aparılan çirkin kampaniyaların da iflası deməkdir.

Təsədüfi deyil ki, beynəlxalq konfransın iştirakçıları aprelin 28-də Şuşada quruculuq və bərpə mövzusunda "Şuşa - dirçəliş gedən yol", postmünaqi-

şə dövrünə dair "Əməkdaşlıq, imkanlar və çağırışlar" adlı panel müzakirələri keçiriblər. Bu mühüm platforma xarici ekspertlərə postmünaqişə dövründə Cənubi Qafqaz ölkələri arasında əlaqələrin inkişafı, kommunikasiyaların açılması imkanla-

rının nəzərdən keçirilməsi, bölgənin tərəqqisinin, təhlükəsizliyinin və rifahının təməli kimi Azərbaycanın formalaşdırdığı Ermənistanla münasibətlərin normallaşdırılması üçün sülh gündəliyinin müzakirəsi baxımından əlverişli imkan yaradır.

Qafqaz gündəliyini İLHAM ƏLİYEV müəyyən edir

Əvvəli 1-ci səh.

Başqa çıxış yolu olmayan Ermənistanın isə Azərbaycanın beş prinsipini qəbul etmədən başqa yolu yoxdur. Çünki bunun əksinə getmək sülhə və təhlükəsizliyə qarşı çıxmaq olar ki, bunun da Ermənistan üçün nə ilə nəticələnmə biləcəyini İrəvanda yaxşı anlaşırlar.

Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda bu barədə fikirlərini açıqlayıb. Dövlət başçısı bildirib ki, bizim açıq boyan edilmiş və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən qəbul olunmuş sülh gündəliyimiz və təşəbbüslərimiz Cənubi Qafqazda regional inkişaf üçün yeni imkanların yaradılmasına yönəldilib. "Bu, təkə Azərbaycan və Ermənistan arasında deyil, ümumiyyətlə, Cənubi Qafqaza aid məsələdir", - deyərək bildirib. Dövlət başçısı onu da bildirib ki, Ermənistan da başa düşməlidir ki, onlar regionda təcrid edilmiş ada kimi yaşaya bilməzlər.

Minsk qrupu artıq yoxdur

Azərbaycanın yaratdığı yeni realitərdə, regionda münasibətlərin normallaşdırılması prosesində diqqəti çəkməyə başqa bir məqam vasitəçiliklə bağlı missiyanın dəyişməsi, yeni formatın yaranmasıdır. Artıq bu missiyanı Avropa İttifaqı üzərində götürüb və ötən ilin dekabrından başlayan "Brüssel prosesi"nin gedişatı onun nəticəyini vicdanlı aktor hesab edir və onun söylərini alqışlayır. İndi Minsk qrupu mövcud deyil, ona görə düşünürük ki, Avropa İttifaqı normallaşma prosesində öz rolunu oynaya bilər", - deyərək Prezident İlham Əliyev ADA Universitetində "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransda deyib.

Bundan əvvəl isə Prezident İlham Əliyev aprelin 22-də Şuşa şəhərində keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının Zəfər Qurultayında Minsk qrupunun fəaliyyətini şərh edərək demişdi: "Avropa İttifaqı hazırda Azərbaycan-Ermənistan arasında normallaşma prosesində çox fəal iştirak edir. ATƏT, hansı ki, çox yaxşı başa düşür Minsk qrupu artıq yoxdur. Düzdür, mən bir neçə ay bundan əvvəl, hələ Rusiya-Ukrayna müharibəsindən əvvəl demişdim, məndən soruşmuşdular ki, Minsk qrupu nə ilə məşğul olacaq? Dedim ki, 2022-ci ildə onların yaranmasının 30 illik yubileyidir. Yubiley keçirəcəklər, sonra pensiyaya gedəcəklər. Amma Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlayandan sonra heç yubiley keçirməyə bunlarda fürsət olmadı".

Dövlət başçısının Minsk qrupu ilə bağlı ironik formada söylədiyi bu sözlər 1992-ci ildən vasitəçilik missiyanı həyata keçirən qrupun fəaliyyətinə, daha doğrusu, fəaliyyətsizliyinə verilən ön obyektiv qiymət oldu. Vətən müharibəsinə qədər 28 il müddətdə Dağlıq Qarabağ probleminin yoluna qoyulması istiqamətində irəliləyiş doğru bir addım da atmağa nail ola bilməyən missiyanın vasitəçiliyinə artıq nə Rusiya, nə də Qərb lüzum görmür. Azərbaycanın yaratdığı yeni realitərdə belə bir missiyaya yer olmadıq hər bir tərəf aydın şəkildə dərk edir.

Heydər ƏLİYEV: "Siz bu yetkinlik dövründə heç nə edə bilməyibsinizsə, əlbəttə, nikbinlik üçün heç bir əsas olmayacaqdır"

Xatırladaq ki, qrupun tarixi ATƏM-in Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 1992-ci ilin martında Helsinkidə keçirilmiş görüşündən başlayır. Belə ki, həmin görüşdə Dağlıq Qarabağda vəziyyət müzakirə olunmuş, ATƏM-in Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin sülh yolu ilə həll edilməsinə dair Minsk konfransının çağırılması haqqında qərar qəbul edilmişdi. 1994-cü ildə isə həmsədrlik institutu təsis olunub.

Lakin Vətən müharibəsinə qədər 28 il müddətində ATƏT-in Minsk qrupu Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində qətiyyət və obyektivlik nümayiş etdirməkdən tamamilə uzaq oldu. İşğalçının da, işğala məruz qalanan da hansı tərəf olduğu aydın şəkildə böllü olsa da, problemin danışıqlar yolu ilə həllində birbaşa iştirak edən missiya bu dövrdə öz mandatına uyğun fəaliyyət göstərər, münaqişənin sülh yolu ilə həllinə nail ola bilmədi, üstəlik, daim ikili standartlardan çıxış etdi. BMT qətnamələrinin icrasını, Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunmasını Ermənistan tərəfindən tələb etməyən həmsədrlər həmişə onu da cidd-cəhdlə bəyan edirdilər ki, münaqişənin güc yolu ilə həlli yoxdur. Gözdən pərdə asmaq üçün isə hər dəfə bir status-kvonum qəbul edilməz olduğunu bildirdilər.

Zaman göstərdi ki, münaqişəni dondurulmuş vəziyyətdə saxlamaqla, Ermənistanın işğal siyasətinə dolayısı ilə dəstək verildi. Düşünürdülər ki, illər ötdükcə Azərbaycan xalqı vəziyyətlə barışacaq. Lakin tarix sübut etdi ki, yanlışdır. Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyini xalqımızın Ulu Öndəri Heydər Əliyev də həmsədrlərlə görüşdə birbaşa onların özünü deyirdi. Məsələn, 2001-ci ilin noyabr ayında həmsədrləri qəbul edən Ulu Öndər özünəməxsus yumorla və həm də ironiya ilə bu barədə demişdi: "Sizin də, bizim də bir məqsədimiz var: Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll etmək. Mən dünən fikirləşdim ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin artıq 13 yaşı var. ATƏT-in Minsk qrupunun 9 yaşı var. Amma görün, neçə illər keçibdir, məsələ həll olunmayıb. Əgər bir az da ləngisək, ATƏT-in Minsk qrupu artıq böyük oğlan olacaq, görək onu evləndirək. Yaxud ola bilər, qız olsun, onu ərə verək. Ona görə də biz düşünməliyik ki, bu yaşlar nə qədər artacaqdır". Ulu Öndər fikirlərini davam etdirərək həmsədrlərə xitabən demişdi ki, əgər siz bu yetkinlik dövründə heç nə edə bilməyibsinizsə, əlbəttə, nikbinlik üçün heç bir əsas olmayacaqdır.

Xüsusi tapşırıqlar üzrə səfir və Qafqaz bölgəsi danışıqları üzrə ali müşavir

2020-ci ilin Vətən müharibəsində torpaqların azad edən Azərbaycan göstərdi ki, münaqişəni güc yolu ilə də yoluna qoymaq mümkündür. Beləliklə, Minsk qrupunun 28 ildə edə bilmədiyini İlham Əliyev 44 günə döyüş yolu ilə yoluna qoydu. Ermənistan "dəmir yumruq"la BMT qətnamələrinin tələblərini yerinə yetirməyə məcbur edildi.

Maraqlıdır ki, müharibə günlərində də Minsk qrupunun həmsədrləri münaqişənin sülh yolu ilə həllinin vacibliyini vurğulayırdılar. Hansı ki, o sülhü onlar heç vaxt təmin edə bilmədilər. Baxmayaraq ki, o sülhü öldürmək üçün kifayət qədər aydın və konkret mexanizmlər var idi. Bu sülhün öldürülməsinin yolları beynəlxalq hüquqla da dəqiq təsbit olunmuşdu.

2020-ci ilin dekabrında Minsk qrupunun Fransadan və ABŞ-dən olan həmsədrlərini qəbul edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın 30 ilə yaxın davam edən münaqişəni güc yolu ilə həll etdiyini və Minsk qrupunun 28 il ərzində problemin həllində heç bir rol oynamadığını birbaşa onların özlünə bildirdi. Aradan ötən qısa dövr isə göstərir ki, beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın yaratdığı realitələri bölüşür. Avropa İttifaqı Şurasının rəhbəri Şarl Mişel artıq heç bir çıxışında və ya bəyanatında Minsk qrupunun adını belə çəkmir. Rusiya isə xüsusi tapşırıqlar üzrə səfir İqor Xovayev Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasını təşviq üzrə xüsusi nümayəndə təyin edib. İqor Xovayev bu missiya ilə bir dəfə Bakıda səfərdə olub. ABŞ-dən olan Endryu Şofer isə Dövlət Departamentinin Qafqaz bölgəsi danışıqları üzrə ali müşaviri kimi bir neçə günlüyə Bakıya gəlmişdi. Göründüyü kimi, Azərbaycanın yaratdığı realitələri Minsk qrupunu da "status" kimi tarixin arxivinə göndərmişdi. Qafqaz gündəliyini isə birmənalı olaraq İlham Əliyev müəyyən edir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Ceyhun Bayramov "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransın panel müzakirəsində iştirak edib

Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov aprelin 29-da ADA Universiteti və Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda beynəlxalq konfransın panel müzakirəsində iştirak edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir Ceyhun Bayramov konfrans iştirakçılarına postmünaqişə mərhələsində bölgədə mövcud olan vəziyyət, xüsusilə də Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasını istiqamətində atılan addımlar, Brüsseldə liderlərin görüşü nəticəsində əldə edilən razılaşmaların icrası, o cümlədən sülh müqaviləsinin hazırlanması, sərəhdin delimitasiyası, kommunikasiyaların açılışı və etimad quruculuğu tədbirləri barədə məlumat verib. Nazir iştirakçılarla bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin və inkişafın təmin olunmasına dair Azərbaycanın baxışlarını bölüşüb.

Xarici işlər naziri konfrans iştirakçılarına bölgənin inkişafı və beynəlxalq ictimaiyyətinin rolu, sülh müqaviləsinin əsas elementləri, bölgə ölkələri arasında əməkdaşlıq formatı, iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşması və vasitəçilərin rolu, kommunikasiya xətlərinin açılışının bölgə ölkələrinə faydası, mina təhdidinin aradan qaldırılması, məcburi köçkünlərin evlərinə geri dönüşü və digər mövzularda çoxsaylı sualları cavablandırılıb.

Tədbir çərçivəsində professor Eldar Nadiradzenin rəhbərliyi altında bir qrup gürücü alimlərin iştirakı ilə paytaxt Şuşa şəhəri olmaqla Azərbaycan dövləti - Qarabağ xanlığına aid 300-dən çox artefaktların rəsmlərinin toplanması "Qarabağ xanlığı. Tarixi və mədəni profil" adlı kitab-albumun təqdimatı keçirilib. XIX əsrdə Qarabağa təşkil edilmiş elmi ekspedisiyalar zamanı toplanaraq Rusiya imperiyasının Tiflis şəhərindəki arxivlərinə göndərilən, hazırda Gürcüstan Milli Muzeyinin fondlarında saxlanılan çoxsaylı eksponatlar barədə məlumat da konfrans iştirakçılarına bölüşdürülüb.

Fələstin Dövlətinin Prezidenti zati-aliləri cənab Mahmud Abbasa

Hörmətli cənab Prezident!

Azərbaycan Respublikası ilə Fələstin Dövləti arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyi ilə əlaqədar Sizi və xalqınızı şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Biz dini və mədəni köklərlə bir-birinə bağlı olan ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət veririk. Azərbaycan ölkəmizlə bağlı bir sıra mühüm beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edərək Fələstin məsələsinin həlli prosesinə, regionda sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasına töhfə vermişdir.

İnanıram ki, Azərbaycan-Fələstin dostluq münasibətlərinin xoş əməliyyatı xalqlarımızın iradəsinə uyğun olaraq həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli əsasda bundan sonra da inkişaf edəcəkdir.

Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə uğurlar, qardaş Fələstin xalqına əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!

Fələstin Dövləti və qardaş Azərbaycan Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyi münasibətilə Sizə, Sizin vasitəsilə hökumətimizə və qardaş Azərbaycan xalqına Fələstin Dövləti və xalqı adından, şəxsən öz adımdan ən səmimi təbriklərimi çatdırmağa sadam.

Xalqlarımız və ölkələrimiz arasında onilliklər ərzində mövcud olan qardaşlıq və əməkdaşlıq münasibətləri qürur duyduğumuz yüksəlmiş və inkişaf sahəsidir. İkitərəfli münasibətlərimizin ən yüksək səviyyəyə yüksəldilməsi, ölkələrimiz və xalqlarımızın mənafeyinə uyğun olaraq yeni üfüqlərin açılması üçün birgə səylərin gücləndirilməsinə böyük əhəmiyyət verdiyimizi vurğulamaq istəyirəm.

Bu mühüm diplomatik fürsətdən istifadə edərək Azərbaycanın quruculuq və yüksəlmiş prosesinə, onun rəhbərliyinin və xalqının gələcək inkişaf və tərəqqisi üçün iradə və müdrikliyinə heyran olduğumuzu bildirirəm.

Xalqımıza, onun ədalətli problemlərinə, əzəlliyinə və müstəqilliyinə nail olmaq, paytaxtı Şərqi Qüds olmaqla Fələstin dövlətini qurmaq uğrunda apardığı qanuni mübarizəsinə dəstək verən həmrəylik mövqeyinizi yüksək qiymətləndirirəm.

Əziz qardaşım, xahiş edirəm ən xoş arzularımı qəbul edəsiniz. Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik və müvəffəqiyyətlər, ölkənizə və xalqınıza xeyir-bərəkət və tərəqqi arzu edirəm.

Hörmətlə,

Mahmud ABBAS,
Fələstin Dövlətinin Prezidenti,
Fələstin Azadlıq Təşkilatı İcraiyyə Komitəsinin sədri

İstilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi və səmərəliliyin artırılması ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, istilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi, "Azoristikteçhizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin gücləndirilməsi, səmərəliliyin artırılması, bu sahəyə ayrılan subsidiyaların mərhələli şəkildə aradan qaldırılması və istehlakçıların istilik təchizatına olan tələbatının etibarlı şəkildə ödənilməsinin təmin edilməsi məqsədilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi tanınmış beynəlxalq məsləhətçi şirkətlər cəlb etməklə istilik təchizatı sahəsində islahatların sürətləndirilməsi, habelə səmərəliliyin artırılması, bərpaolunan enerji mənbələrindən bu məqsədlə istifadə, xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi, kommersiyalaşdırma və bazar iqtisadiyyatı prinsipləri əsasında sahənin perspektiv inkişaf istiqamətləri üzrə təkliflərini 9 (doqquz) ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 9 (doqquz) ay müddətində:

2.1. Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifləri əsasında "Azoristikteçhizat" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, gəlir və xərclərinin optimallaşdırılması, istilik və isti su təchizatı xidmətlərinin sayğaclandırılması, istilik təchizatı sistemlərinin bərpası və istismarı məqsədilə zəruri və təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. enerji resurslarından səmərəli istifadə edilməsi və ti-kinti obyektlərində optimal istilik təchizatı sistemlərinin tətbiqi məqsədilə isti su və istilik təchizatı sahəsinin tənzimləyən texniki normativ-hüquqi aktların hazırlanması və ya təkmilləşdirilməsini təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin təklifləri əsasında "İstilik təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun layihəsini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.4. bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 aprel 2022-ci il

Diplomatik korpusun nümayəndələri Ağdamda erməni vəhşiliyinin şahidi olublar

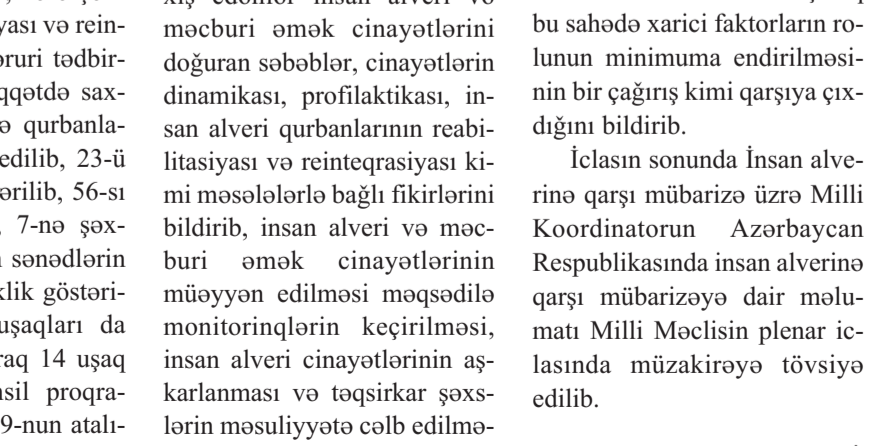
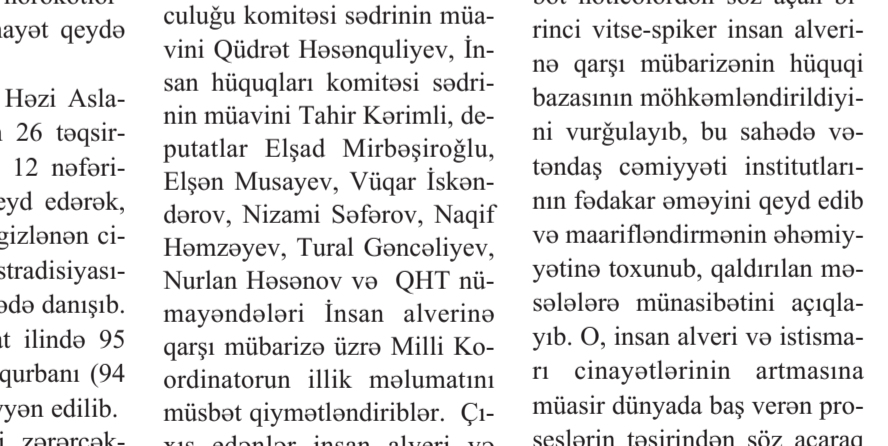
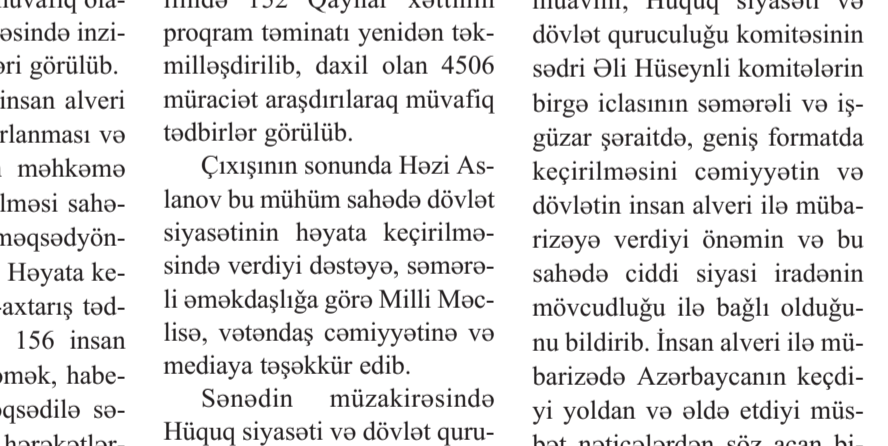
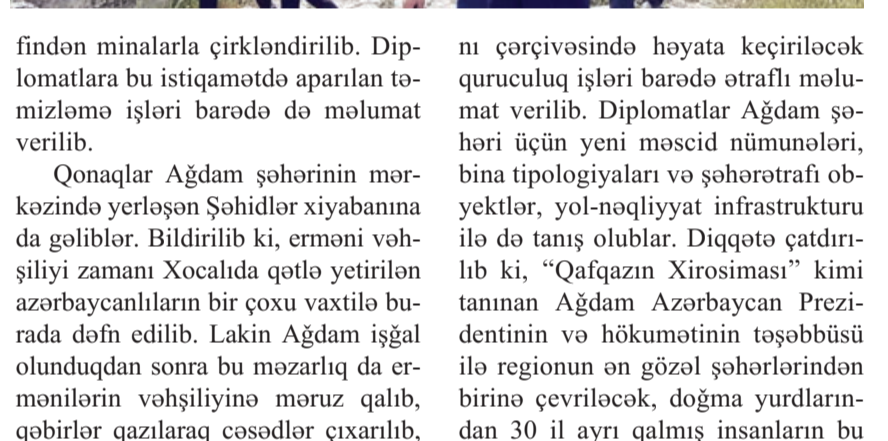
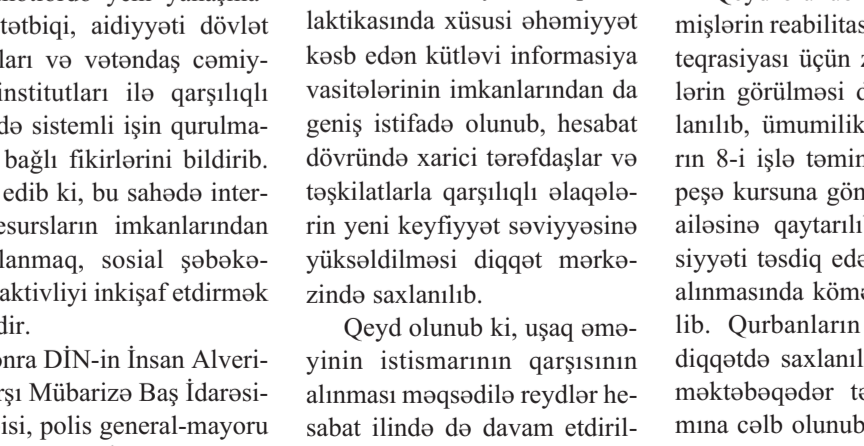
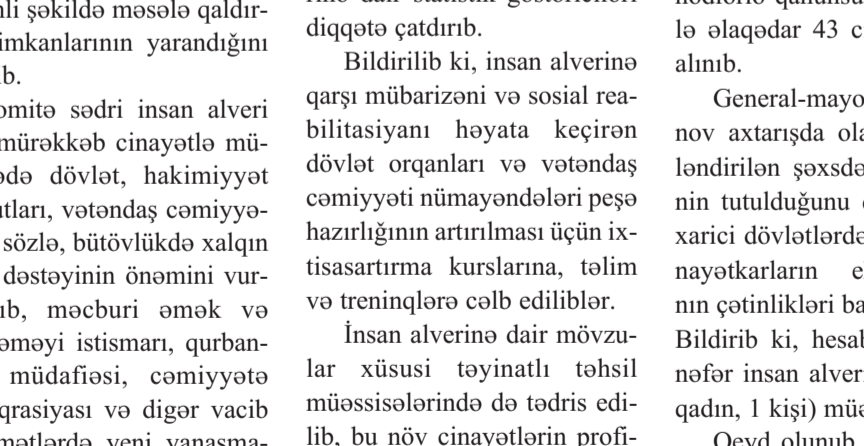
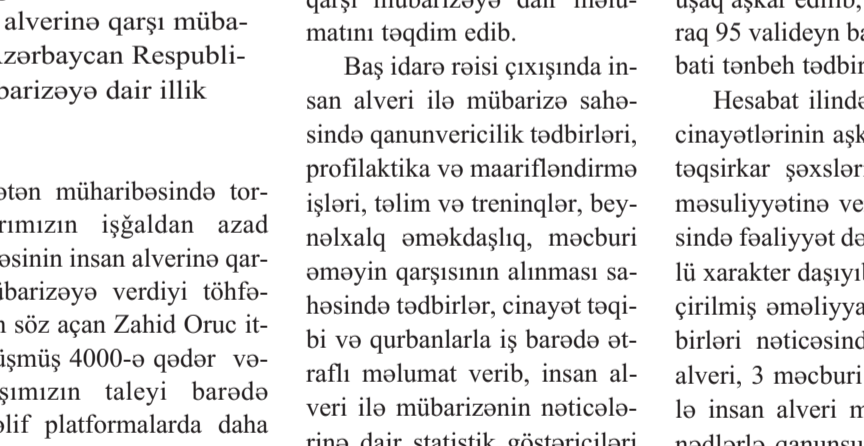
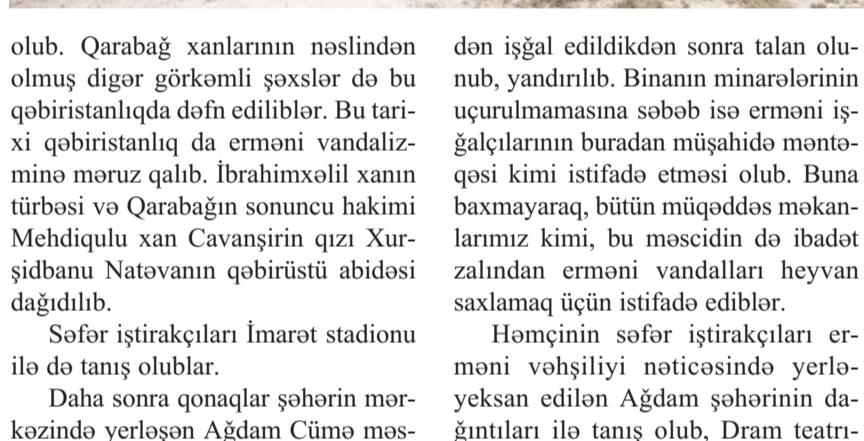
Aprelin 29-da Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun rəhbərlərinin, o cümlədən xarici ölkələrin səfirlərinin, beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndəliklərinin əməkdaşlarının işğaldan azad olunmuş Ağdam şəhərinə səfəri təşkil edilmişdir.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, səfərin məqsədi diplomatların Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal zamanı Ağdam şəhərində törətdiyi vəhşiliklərlə, cinayət izləri ilə tanış etmək olub. Səfər zamanı ermənilərin dini abidələrini təhqir etməsi, məscidlərdə heyvan saxlaması, qəbiristanlıqları dağıtması kimi faktlar qonaqların diqqətinə çatdırılıb. Ermənistan tərəfindən ərazilərin minalarla çirkləndirilməsi, bu istiqamətdə aparılan təmizləmə işləri barədə məlumat verilib. Eyni zamanda qonaqlar işğaldan azad olunan torpaqlarda, o cümlədən Ağdamda aparılan geniş ti-kinti-quruculuq işləri barədə də məlumatlandırılıblar.

Nümayəndə heyəti əvvəlcə Ağdamın Sarıcalı kəndində olub. Burada onlara erməni vəhşiliyi nəticəsində kəndin xarabalığa çevrilməsi barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, təkə Sarıcalı kəndi deyil, digər yaşayış yerləri də erməni barbarlığına məruz qalıb.

Sonra qonaqlar Qarabağ xanlığının banisi Pənahəli xanın sarayının yerləşdiyi İmarət kompleksinə gəliblər. Prezidentin Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki xüsusi nümayəndəliyinin əməkdaşı Araz İmanov erməni vəhşiliyinə məruz qalan tikili barədə məlumat verib. Bildirilib ki, XVIII əsrə aid bu tarixi-memarlıq abidəsi xan nəslinin ilk müllərindəndir. İşğal edilən ərazilərdəki digər tarixi-mədəni, dini abidələr kimi, Pənahəli xanın imarəti də ermənilər tərəfindən təhqir edililib, vandalizmə məruz qalıb. Təvəllüh kimi istifadə edilən xan sarayında inək və donuz saxlanılıb.

Burada Qarabağ xanlığının əsası qoymuş Pənahəli xanın və xanlığda müxtəlif illərdə hakimiyyətdə olmuş hökmdarlar - İbrahimxəlil xanın və onun oğlu Mehdiqulu xanın qəbirüstü türbələri, həmçinin Mehdiqulu xanın qızı Xurşidbanu Natəvanın məzarları

olub. Qarabağ xanlarının nəslindən olmuş digər görkəmli şəxslər də bu qəbiristanlıqda dəfn ediləblər. Bu tarixi qəbiristanlıq da erməni vandalizminə məruz qalıb. İbrahimxəlil xanın türbəsi və Qarabağın sonuncu hakimi Mehdiqulu xan Cavanşirin qızı Xurşidbanu Natəvanın qəbirüstü abidəsi dağıdılıb.

Səfər iştirakçıları İmarət stadionu ilə də tanış olublar.

Daha sonra qonaqlar şəhərin mərkəzində yerləşən Ağdam Cümə məscidini ziyarət ediblər. Qeyd olunub ki, digər tarixi abidələrimiz kimi, 1868-ci ilin yadigarı olan Ağdam məscidi də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfin-

dən işğal edildikdən sonra talan olunub, yandırılıb. Binanın minarələrinin uçurulmasına səbəb isə erməni işğalçıların buradan müşahidə məntəqəsi kimi istifadə etməsi olub. Buna baxmayaraq, bütün müqəddəs məkanlarımız kimi, bu məscidin də ibadət zalından erməni vandalları heyvan saxlamaq üçün istifadə ediblər.

Həmçinin səfər iştirakçıları erməni vəhşiliyi nəticəsində yerlə-yeksan edilən Ağdam şəhərinin dağıntıları ilə tanış olub, Dram teatrının salamat qalan divarına baxış keçiriblər. Bildirilib ki, azad olunan digər yerlərdə olduğu kimi, Ağdam şəhərinin ərazisi də Ermənistan tərə-

finə minalarla çirkləndirilib. Diplomatların bu istiqamətdə aparılan təmizləmə işləri barədə də məlumat verilib.

Qonaqlar Ağdam şəhərinin mərkəzində yerləşən Şəhidlər xiyabanına da gəliblər. Bildirilib ki, erməni vəhşiliyi zamanı Xocalıda qətlə yetirilən azərbaycanlıların bir çoxu vaxtilə burada dəfn edilmişdir. Lakin Ağdam işğal olunduqdan sonra bu məzarlıq da ermənilərin vəhşiliyinə məruz qalıb, qəbirlər qazılaraq cəsədlər çıxarılıb, cəsədlərdəki qızıl dişlər oğurlanıb.

Prezidentin xüsusi nümayəndəliyinin Ağdamdakı düşərgəsində olan qonaqlara Ağdam şəhərinin Baş pla-

ni çərçivəsində həyata keçiriləcək quruculuq işləri barədə ətraflı məlumat verilib. Diplomatlar Ağdam şəhəri üçün yeni məscid nümunələri, bina tipologiyaları və şəhərtrafi obyektlər, yol-nəqliyyat infrastrukturunu ilə də tanış olublar. Diqqətə çatdırılıb ki, "Qafqazın Xirosması" kimi tanınan Ağdam Azərbaycan Prezidentinin və hökumətinin təşəbbüsü ilə regionun ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcək, doğma yurdlarından 30 il ayrı qalmış insanların bu torpaqlara təhlükəsiz şərətdə qayıdışı təmin ediləcək.

Səfərin son mərhələsində isə qonaqlar Şahbulaq qalasında olublar.

Dövlət insan alveri ilə mübarizədə həmişə güclü iradə nümayiş etdirib

ordinاتورun Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizəyə dair məlumatını təqdim edib.

Baş idarə rəisi çıxışında insan alveri ilə mübarizədə sahədə qanunvericilik tədbirləri, profilaktika və maarifləndirmə işləri, təlim və treninqlər, beynəlxalq əməkdaşlıq, məcburi əməyin qarşısının alınması sahəsində tədbirlər, cinayət təqibi və qurbanlarla iş barədə ətraflı məlumat verib, insan alveri ilə mübarizənin nəticələrini dair statistik göstəriciləri diqqətə çatdırıb.

Bildirilib ki, insan alverinə qarşı mübarizəni və sosial reabilitasiyanı həyata keçirən dövlət orqanları və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri peşə hazırlığın artırılması üçün ixtisasartırma kurslarına, təlim və treninqlərə cəlb ediliblər.

İnsan alverinə dair mövzular xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində də tədris edilib, bu növ cinayətlərin profilaktikasında xüsusi əhəmiyyət kəsb edən kütləvi informasiya vasitələrinin imkanlarından da geniş istifadə olunub, hesabata gətirilib xarici tərəfdaşlar və təşkilatlarla qarşılıqlı əlaqələrin yeni keyfiyyət səviyyəsinə yüksəldilməsi diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Qeyd olunub ki, uşaq əməyinin istismarının qarşısının alınması məqsədilə reydlər həyata keçirilib, polis general-mayoru Həzi Aslanov insan alverinə qarşı mübarizədə öz töhfəsini qoymuşdur.

kənar qalan, küçələrdə işləyən və dənçilik edən 450 uşaq aşkar edilib, müvafiq olaraq 95 vaxtdən bərabərində inzibati tənbeh tədbirləri görüldü.

Hesabat ilində insan alveri cinayətlərinin aşkarlanması və təqsirkar şəxslərin məhkəmə məsuliyyətinə verilməsi sahəsində fəaliyyət də məqsədyönlü xarakter daşıyıb. Həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 156 insan alveri, 3 məcburi əmək, habelə insan alveri məqsədilə sənədlərlə qanunsuz hərəkətlərə əlaqədar 43 cinayət qeydə alınıb.

General-mayor Həzi Aslanov axtarıb tapılan 26 təqsirləndirilən şəxsə 12 nəfərinin tutulduğunu qeyd edərək, xarici ölkələrdə gizləndirən cinayətkarların ekstradisiyasının çətinlikləri barədə danışıb. Bildirib ki, hesabata ilində 95 nəfər insan alveri qurbanı (94 qadın, 1 kişi) müəyyən edilmişdir.

Qeyd olunub ki, zərərçəkmişlərin reabilitasiyası və reintegrasiyası üçün zəruri tədbirlərin görülməsi diqqətə saxlanılıb, ümumilikdə qurbanların 8-i işlə təmin edilmiş, 23-ü peşə kursuna göndərilmiş, 56-sı ailəsinə qaytarılmış, 7-nə şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərin alınmasında köməklik göstərilib. Qurbanların uşaqları da diqqətə saxlanılaraq 14 uşaq məktəbəqədər təhsil proqramına cəlb olunub, 9-nun atalığı müəyyən edilərək aliment almış, 15-nə doğum haqqında

şəhadətnamənin verilməsi təmin olunub. Həmçinin hesabata ilində 152 Qaynar xəttinin proqram tominatı yenidən təkmilləşdirilib, daxil olan 4506 müraciət araşdıraraq müvafiq tədbirlər görüldü.

Çıxışının sonunda Həzi Aslanov bu mühüm sahədə dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində verdiyi dəstəyə, səmərəli əməkdaşlığa görə Milli Məclisə, vətəndaş cəmiyyətinə və mediaya təşəkkür edib.

Sənədin müzakirəsində Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi sədrinin müavini Qüdrət Həsənzadə, İnsan hüquqları komitəsi sədrinin müavini Tahir Kərimli, deputatlar Elşad Mirbəşiroğlu, Elşən Musayev, Vüqar İskəndərov, Nizami Səfərov, Naqif Həməzəyev, Tural Gəncəliyev, Nurlan Həsənov və QHT nümayəndələri İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun illik məlumatını müsbət qiymətləndiriblər. Çıxış edənərlər insan alveri və məcburi əmək cinayətlərini doğuran səbəblər, cinayətlərin dinamikası, profilaktika, insan alveri qurbanlarının reabilitasiyası və reintegrasiyası kimi məsələlərə bağlı fikirlərini bildirib, insan alveri və məcburi əmək cinayətlərinin müəyyən edilməsi məqsədilə monitorinqlərin keçirilməsi, insan alveri cinayətlərinin aşkarlanması və təqsirkar şəxslərin məsuliyyətə cəlb edilməsi kimi məsələlərə bağlı rəylərini səsəndiriblər.

İclasın sonunda İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Koordinatorun Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizəyə dair məlumat Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə təvsiyə edilmişdir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

İnsan haqlarının təzyiqlə alətinə çevrilməsi əsl demokratiya üçün təhdiddir

"Bu gün hər kəs demokratiya haqqında düşünməlidir. Haradayıq? Hansı istiqamətdə irəliləyirik? Dünyanın bu qitəsində, ümumiyyətlə, bütün dünyada nələr baş verməkdədir? Bütün bunları anlamaq, düşünmək vaxtı çatıb. Əsl demokratiya artıq aydın görünən bəzi təhdidlər var".

caqdır. Bu tendensiyanı Avropa Şurasına üzv olan bütün ölkələrdə müşahidə edirik. Bu təcrübəni regionumuzda bəzi ölkələrdə də gördük. Düşünürəm ki, hamımız millətimize açıq, səmimi olmalı, aydın danışmalıyıq.

Əsl demokratiya üçün hər şey var, həmkarının dediyi kimi, Avropa Şurası, Avropa institutları, hər şey. Bəs əsl demokratiya üçün nəyə ehtiyacımız var? Siyasi iradəyə, niyyətə, isteyə! Çox vaxt bu

siyasi iradənin olmaması çoxsaylı çətin problemlərə səbəb olur", - deyər S. Seyidov əsl demokratiya üçün Avropa məkanında olan iki təhdiddən - populizm və siyasi iradənin yoxluğundan danışır.

O, əsl demokratiya üçün üçüncü təhdidin də olmasından təəssüflünü bildirərək qeyd edib ki, bu, çox görünən, ancaq həlli asan olmayan problemdir. Bu, əsl demokratiyanın dəyərlərinin sui-istifadəsidir, onların antidemokratik yollarla pozulmasıdır. Bu gün insan hüquqları təzyiqlə alətinə çevrilib. Qanunun aliliyi müxtəlifliyi, birliyi nümayiş etdirməlidir. Biz bunları dəfələri görmüşük, xüsusilə də regionumuzdakı ölkələrdə. İnsan hüquqları pozulduqda qurbana qarşı ədalətsiz münasibəti görmüşük. İkili standartları aradan qaldıra bilmirik, bu, elə əsl demokratiya üçün böyük təhdiddir. Demokratiyanın dəyərlərinə riayət etməmə hamın demokratiya üçün ən böyük təhdiddir.

Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsil hüququ təkmilləşdirilir

Aprelin 29-da Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin iclası keçirilib.

Komitənin sədri Bəxtiyar Əliyev bildirib ki, gündəlik iki məsələ - "Ümumi təhsil haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş), habelə "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında" və "Təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələri daxil edilib.

Komitə sədri təqdim olunan məsələlərə bağlı Milli Məclisin son plenar iclasında birinci oxunuşda geniş müzakirələrin aparıldığını, deputatların tərəfindən bir sıra fikirlər, qeyd və təkliflərin səslən-

dirildiyini bildirib. Sonra o, qanun layihələri barədə məlumat verib.

Əvvəlcə, "Ümumi təhsil haqqında" qanunda nəzərdə tutulan dəyişikliklər diqqətə çatdırılıb. Qeyd olunub ki, qanuna təklif edilən "inteqrasiya təlimli təhsil müəssisəsi" anlayışının tərifində "təyinatlı və ya internat tipli" sözləri çıxarılıb. Yeni redaksiyaya əsasən, inteqrasiya təlimli təhsil müəssisəsi - sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərlə sağlam şəxslərin birgə təhsil alması üçün xüsusi şərait yaradılmış ümumi təhsil müəssisəsi hesab edilir. Qanunun digər bir maddəsində "pedaqoji işçilər" sözü "müəllimlər" sözü ilə əvəz olunur. Həmçinin ümumi təhsil müəssisələrinin növləri ilə bağlı maddəyə də dəyişiklik-

lər təklif edilir. Dəyişikliklərin əsas məqsədi, sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsil hüququnu təhsilin bütün pillələri üzrə digər şəxslərlə bərabər səviyyədə təmin etməkdən və onların təhsili üçün maneəsiz mühit yaratmaqdan ibarətdir.

Sonra komitə sədri "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında" və "Təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsinin təqdim edib. Bildirib ki, adıçəkilən qanunlara təklif olunan dəyişikliklər "Ümumi təhsil haqqında" qanuna edilən dəyişikliklərə uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Qeyd olunub ki, ikinci oxunuş üçün təqdim edilən layihədə "Sağlamlıq imkanları məhdud

şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında" qanuna inteqrasiyalı təhsilin təşkili ilə bağlı yeni 11-1-ci maddə əlavə olunur.

Məsələlər ətrafında gedən müzakirələrdə komitə sədrinin müavini Musa Qasımlı, komitə üzvləri İsa Həbibbəyli, Aqiyə Naxçıvanlı, Eldar Quliyev, Kamilə Əliyeva, parlament Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri Adil Vəliyev qanun layihələrinin vacibliyindən bəhs ediblər, təklif olunan dəyişikliklərin məqsədomüvafiq olduğunu qeyd ediblər.

İclasın sonunda hər iki qanun layihəsi ikinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Aydan XƏLİLOVA, "Azərbaycan"

Pensiya sahəsində vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti yüksəldilir

Aprelin 29-da Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin videokonfrans formatında iclası keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, iclasda ikinci oxunuşda 3 məsələ - "Əmək pensiyaları haqqında", "Sosial müavinətlər haqqında" və Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri müzakirə olunub.

Komitənin sədri Musa Quliyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizdə aparılan dərin sosial islahatların əsas hədəflərindən biri pensiya təminatı sahəsində vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, şəffaflığın, vətəndaş məmnunluğunun artırılması, pensiya təminatı prosesinin sadələşdirilməsi, sosial ədalətin təmin edilməsidir. İslahatların davamı olaraq "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi mövcud qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, pensiya təminatı sistemində sosial sığortası prinsipinin daha da möhkəmləndirilməsi xidmət edir və hüquqi tənzimləmə, təkmilləşdirmə, habelə qanunvericilik texnikası baxımından terminoloji dəqiqləşdirmə və uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır.

Musa Quliyev sənədin aktuallığından bəhs edib və vurğulayıb ki, qanun layihələri plenar iclasda birinci oxunuşdan keçib, deputatlar tərəfindən müsbət qarşılanıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Pensiya siyasəti və fərdi uçota nəzarət şöbəsinin müdiri Elnur Abbasov "Əmək pensiyaları haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin (ikinci oxunuş) mahiyyətini bəzədən danışıb, qanunda maddələr üzrə nəzərdə tutulan

müddəti kimi müddəalar barədə məlumat verib.

Müzakirələrdə komitənin üzvləri Vüqar Bayramov, Arzu Nağıyev, İlham Məmmədov, Səttar Möhbəliyev, Sevinc Hüseynova, Əziz Ələkbərov, Aqil Məmmədov pensiya təminatı sahəsində vətəndaşlara göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, vətəndaş məmnunluğunun artırılması məqsədilə bu sahədə maarifləndirilməni gücləndirilməsi ilə bağlı fikirlərini səsləndiriblər, təkliflərini veriblər.

Müzakirələrin sonunda deputatlar "Əmək pensiyaları haqqında" və "Sosial müavinətlər haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini ikinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə ediblər.

Əmək və sosial siyasət komitəsinin üzvü Vüqar Bayramov Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (ikinci oxunuş) barədə məlumat verib. Diqqətə çatdırıb ki, Məcəllənin 49-cu maddəsinin 1-ci hissəsinə əmək müqaviləsinin bağlanması ilə yanaşı, ona xitam verilməsinin qüvvədə olmamasının da tənzimləndiyi və bu halların yalnız biri maddənin adında göstərildiyi üçün 49-cu maddənin adının dəyişdirilməsi zərurəti yaranır.

Vüqar Bayramov bildirib ki, fiziki şəxs olan işəgötürənlə bağlı bir sıra hallar baş verəndə, onlar tərəfindən bağlanılmı və əmək müqaviləsi bildirişləri elektron informasiya sistemində daxil edilməsi əmək müqavilələrinə xitam verilməsi zərurəti yaranır, lakin əmək müqaviləsinə xitam verilməsi səlahiyyəti işəgötürəndə olduğu üçün bu zərurə-

tin həyata keçirilməsi mümkün olmur. Nəticədə, digər işəgötürənlə əmək müqaviləsi bağlaya bilməyən işçilərin əmək hüquqları məhdudlaşır, bu da narazılıqlara və məhkəmə mübahisələrinə səbəb olur. Belə halların tənzimlənməsi məqsədilə Əmək Məcəlləsinin 74-cü maddəsinə bir sıra əlavələr edilir. Həmçinin 49-cu maddəyə yeni 5-ci hissə əlavə edilməklə qeyd olunan hallarla bağlı işçilərin müraciəti əsasında əmək müqaviləsi bildirişinin qüvvədə salınması səlahiyyəti əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən orqana verilir.

Bununla yanaşı, 74-cü maddəyə edilən dəyişiklikdə müəyyən edilir ki, bu hallarda işçilərin əmək müqaviləsinin xitam verilməsi hesab edilməsi əmək münasibətlərinin iştirakçıları, habelə vəfat etmiş fiziki şəxs olan işəgötürənin vərsələrinə əmək qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş öhdəliklərin icrasından azad etmir. Məcəllənin 87-ci maddəsinə edilən dəyişiklik yuxarıda qeyd edilən əmək müqaviləsinin xitam verilməsi hesab edilməsi ilə bağlı əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən orqan tərəfindən işçilərin müraciəti əsasında əmək kitabçasında müvafiq qeydlərin aparılmasını tənzimləyir.

Deputatlar Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin ikinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasının müzakirəsinə tövsiyə ediblər.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı nümayəndələrinin dünya azərbaycanlılarına müraciəti

Əziz həmvətənlər! Hörmətli soydaşlarımız!

Biz, Şuşa şəhərində keçirilən Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının iştirakçıları Sizi Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtından salamlamaqdan qürur duyuruq.

2001-ci il noyabrın 9-10-da Bakı şəhərində xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü və dəstəyi ilə keçirilmiş Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayından bəri ötən müddətdə müxtəlif ölkələrdə azərbaycanlı icmaların təşkilatlanması və mütəşəkkilliyinin artırılması, soydaşlarımızın tarixi Vətənlə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi və milli həmrəyliyimizin mözmunca zənginləşdirilməsi üçün çox iş görülmüşdür. Ulu Öndərin xalqımıza və dövlətimizə bağlılıq hissəsinə əsaslanan, milli-mənəvi və ümumbəşəri dəyərləri özünə birləşdirən azərbaycanlı ideologiyası bu dövr ərzində bütün dünyadakı həmvətənlərimiz arasında geniş yayılmışdır.

Ermenistanın otuz ilə yaxın işğal altında saxladığı torpaqlarımızın 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əmri ilə rəşadətli ordumuzun başladığı əks-hücum əməliyyatı nəticəsində qısa zamanda azad edilməsi, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün cəmi 44 gün ərzində bərpa olunması və bununla da Ermənistanın işğal üzündən məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş insanlarımızın yurd həsrətinə son qoyulması, əslində, milli həmrəyliyimizin təntənəsidir.

2020-ci il noyabrın 8-də qürur ünvanımız Şuşa şəhərində azad edilməsi İkinci Qarabağ müharibəsindəki Zəfərin zirvəsi və Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixinə qızıl hərflərlə yazılan mühtəşəm hadisə ol-

du. Məhz Şuşanın işğaldan azad edildiyi tarix Azərbaycanın əlamətdar günlər təqviminə Zəfər günü kimi yazılıb.

Vətən müharibəsində tarixi qələbədən sonra yaranmış yeni geosiyasi realıq, Azərbaycanın dünyada nüfuzunun daha da yüksəlməsi, ölkəmizin beynəlxalq məsələlərin həllində yaxından və fəal iştirakı diaspor təşkilatlarımızın qarşısında yeni vəzifələr qoyur.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların mədəni-siyasi birliyi və həmrəyliyi müstəqil Azərbaycan Respublikasının strateji məqsədlərindən biridir. Bu gün Azərbaycan diasporu böyük mədəni və intellektual potensiala malikdir. Azərbaycanlıların hazırda 33 ölkəni və 130-dan çox diaspor təşkilatını əhatə edən 14 Koordinasiya Şurası fəaliyyət göstərir. Harada məskunlaşmalarından asılı olmayaraq, soydaşlarımızın ən başlıca vəzifələrindən biri Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyəti və dünya azərbaycanlılarının mənəvi-siyasi iradəsinin nəticəsi olan müstəqil dövlətçiliyimizi qoruyub saxlamaqdan, milli dövlətimizin dünya birliyində layiqli yer tutmasına öz əməli töhfəsini əsirgənməkdən ibarətdir.

Müstəqil Azərbaycanın müasir, dünyəvi və hüquqi dövlət quruculuğu yolunda

inamla irəliləməsi dünya azərbaycanlılarının milli müstəqillik və dövlətçilik təfəkkürünün inkişafına, onların həmrəyliyinə tokan verir. Vətəndən ayrı yaşayan hər bir azərbaycanlı ömin olmalıdır ki, onun nüfuzunu, şəərəfini qorumağa həmişə hazır olan bir dövlət - Azərbaycan Respublikası vardır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Artıq bu gün dünyada mövcud olan və fəallaşan Azərbaycan icmaları ölkəmizə də dəstəkdir. Biz də onları dəstəkləyirik. Dəfələrlə demişəm, bütün Azərbaycan vətəndaşları, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar bilirlər ki, onların arxasında güclü Azərbaycan dövləti dayanır".

Hamımız azərbaycanlı olmaq kimi ümumi bir amal birləşdirir. Vətəndaşlıq borcu bizi yaşadığımız ölkələr qarşısında hansı məsuliyyəti sөvq edirsə, azərbaycanlı olmaq kimi ümumi bir amala birləşdirir. Vətəndaşlıq borcu bizi yaşadığımız ölkələr qarşısında hansı məsuliyyəti sөvq edirsə, azərbaycanlı olmaq kimi ümumi bir amala birləşdirir. Vətəndaşlıq borcu bizi yaşadığımız ölkələr qarşısında hansı məsuliyyəti sөvq edirsə, azərbaycanlı olmaq kimi ümumi bir amala birləşdirir. Vətəndaşlıq borcu bizi yaşadığımız ölkələr qarşısında hansı məsuliyyəti sөvq edirsə, azərbaycanlı olmaq kimi ümumi bir amala birləşdirir.

Əziz həmvətənlər! Sizə müraciət edərkən qəbul olunmuş qərarların yerinə yetirilməsi üçün bütün imkanlarımızdan yararlanmağa, dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyalarını həyata keçirilməsi naminə qüvvələrinizi birləşdirməyə çağırır, hər birinizə sağlamlıq, firavanlıq, əmin-amanlıq və Vətənimizin tərəqqisi yolunda uğurlar arzulayıram.

Müraciət Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında qəbul edilmişdir.

Şuşa şəhəri, 23 aprel 2022-ci il

Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının qətnaməsi

Biz - dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıları təmsil edən qurultay nümayəndələri Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət paytaxtında keçirilməsindən məmnunluq duyuruq.

Bu yüksək forumun Vətən müharibəsindəki şanlı Zəfərdən sonra Şuşa şəhərində keçirilməsi qərarı özlüyündə dünya azərbaycanlılarının hər birinin həyatında böyük əhəmiyyətə malik tarixi hadisədir. Tədbirin səmərəli təşkili və dünya azərbaycanlılarının nümayəndələrinə taleylikli məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparmaq fürsətini verilməsi yüksək qiymətləndirilməlidir. Bizə bu imkanı yaratdıqlarına görə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, Azərbaycan Hökumətinə və qurultayın hazırlanmasında zəhmətli olan hər kəsə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Dünya Azərbaycanlılarının son qurultayından ötən illər ərzində Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında ciddi dəyişikliklər baş vermiş, Prezident, parlament və bələdiyyə seçkiləri keçirilmişdir. 2018-ci ilin apreldəki Prezident seçkilərində Azərbaycan xalqı Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı cənab İlham Əliyevə yenidən səs vermiş, bununla 2003-cü ildən yürüdülmüş siyasətə dəstəyini bir daha nümayiş etdirmişdir. Xalqdan növbəti dəfə mandat alan cənab İlham Əliyev siyasi-iqtisadi islahatların yeni mərhələsinə elan etmiş, eyni zamanda ordu quruculuğunu gücləndirməklə Ermənistanın işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi üçün həlledici mərhələyə zəmin hazırlamışdır.

Məhz bu uğurlu siyasətin nəticəsində ki, 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikası BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə yerinə yetirərək, cəmi 44 gün ərzində özünlə ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş, Ermənistanın işğal üzündən məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş insanlarımızın yurd həsrətinə bunlarla da son qoyulmuşdur.

Azərbaycan xalqı 44 günlük Vətən müharibəsində beynəlxalq hüquq normalarına hörmətlə yanaşaraq, silhəsvər xalq olduğunu bütün dünyaya bir daha nümayiş etdirmişdir. Müharibə dövründə Ermənistan hərbi bölmələrinin cəbhə xəttindən xeyli uzaqda yerləşən Gəncə, Bərdə, Tərtər, Ağdam, Mingəçevir və digər Azərbaycan şəhərlərində mülki obyektləri, yaşayış binalarını və dinc insanları atəşə tutmasına, yüzdən çox mülki şəxsi qətlə yetirməsinə baxmayaraq, Azərbaycan Ordusu istər Ermənistan ərazisində, istərsə də Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərində dinc insanları və mülki obyektləri əsla hədəfə almamışdır.

Xaricdə yaşayan soydaşlarımızın ictimai-siyasi fəallığı dövlətimizin diaspor quruculuğuna göstərdiyi yüksək diqqət və qayğı sayəsində son illər artmış, onların döğmə Vətənlə bağlılığı güclənmiş, əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycanlı ideologiyası ətrafında birliyi daha da möhkəmlənmişdir. İstər COVID-19 pandemiyası dövründə, istər Ermənistanın Azərbaycanla dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi təxribatdan sonra, istərsə də Vətən müharibəsi zamanı xaricdə yaşayan azərbaycanlıların həmrəyliyi görünməmiş

dərəcədə yüksək səviyyəyə çatmışdır. Xaricdəki soydaşlarımız mühtəşəm milli birlik nümayiş etdirərək bütün imkanları dövlətimizə dəstək göstərmiş, orduya, yaralı əsgərlərə və şəhid ailələrinə, cəbhəboyu ərazilərdə yaranan və evləri dağılan dinc sakinlərə, həmçinin holak olanların ailələrinə humanitar yardımlar göndərilməklə yanaşı, haqq sözlərini dünyaya çatdırılmasında da böyük mütəşəkkillik və fədakarlıq nümayiş etdirmişlər.

Ötən dövr ərzində Azərbaycan dövləti cəmiyyətinin maraqlarından irəli gələn rəşadətli siyasət kursunu uğurla davam etdirmiş, etnik və dini tolerantlığın inkişafına nail olmuş, əsl vətəndaş həmrəyliyini təmin etmişdir. Məhz buna görədir ki, inancından və etnik mənsubiyyətinə asılı olmayaraq, ölkənin hər bir vətəndaşı Azərbaycanı eyni dərəcədə sevir, ona xidmət etməyi özünlə müqəddəs borcu sayır. Azərbaycanda yaşayan bir çox milli azlıqların xarici ölkələrə miqrasiya etmiş nümayəndələrinin döğmə Vətənlə daim əlaqə saxlaması, xalqımızın maraqlarının müdafiəsi ilə bağlı bütün təşəbbüslərə dəstək verməsi buna parlaq sübutdur.

Çoxşaxəli və tarazlaşdırılmış xarici siyasət yürüdülməli Azərbaycan Respublikası bütün dövlətlərlə suverenliyə və ərazi bütövlüyünə hörmət, sərhədlərin toxunulmazlığı və daxili işlərə qarışmamaq kimi beynəlxalq hüququn hamılıqla qəbul edilmiş prinsipləri əsasında dost münasibətlərinin qurulması istiqamətində ardıcıl səylərini davam etdirir. Dünyanın bütün ölkələri ilə münasibətlərini məhz bu prinsiplər əsasında quran dövlətimiz beynəlxalq birliyin dərin etimadını qazanmağa müvəffəq olmuş, sıralarında 120-dən artıq ölkəni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına sədr seçilmişdir və hazırda bu statusu fəaliyyətinə uğurlu davam etdirir.

Ötən dövrdə Azərbaycan Respublikasının müdafiə qüdrəti daha da artmış, Silahlı Qüvvələr ən müasir texnika ilə təchiz edilmişdir. Bu gün Azərbaycan Ordusu dövlət müstəqilliyinin qorunması, ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi və bütün sərhədlər üzərində nəzarətin təmin olunması kimi vəzifələrin öhdəsindən gəlməyə qadirdir.

Ötən illərdə Azərbaycan türk dünyasının mədəni və siyasi mərkəzlərindən birinə çevrilməkdə davam etmiş, eyni zamanda xaricdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları türk diaspor təşkilatları ilə sıx əlaqədə fəaliyyət göstərmişdir. Azərbaycan COVID-19 pandemiyası ilə uğurla mübarizə aparmış və əhalinin təhlükəsizliyinin qorunması sahəsində həyata keçirilən tədbirlər, ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə irəli sürdüyü təşəbbüslər, atdığı praktiki addımlar dünya birliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Qeyd edilənləri nəzərə alaraq, Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı qərar alır: 1. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayından ötən dövrdə xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, xalqımızın qədim tarixinin və zəngin mədəni irsinin təbliği, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, müxtəlif ölkələrin ictimai və siyasi dairələri ilə əlaqələrinin yaradılması istiqamətində görülmiş işlər qənaətbəxş hesab edilsin.

2. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində əldə etdiyi tarixi Zəfərin əhəmiyyəti, bu qələbəni dünya azərbaycanlılarına bəxş edən şəhirlərin və qazilərin xidmətləri xüsusi vurğulansın.

3. Dünya azərbaycanlıları müstəqil Azərbaycan Respublikasının 30 il ərzində müxtəlif sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətləri yüksək qiymətləndirir, Azərbaycan dövlətinin daxili və xarici siyasətini tam dəstəkləyir.

4. Qurultay bir daha vurğulamağı zəruri hesab edir ki, müstəqil Azərbaycan Respublikası dünyanın maraqlarına məskunlaşmasından asılı olmayaraq, bütün azərbaycanlıların mənəvi dayağı, milli-mədəni maraqlarının ifadəçisidir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunması, müstəqil respublikaya hər hansı formada, daxilənd, yaxud xaricdən göstərilən təəcüzütlü qarşısının alınması, onun dünyəvi, hüquqi, milli dövlət olaraq inkişaf edib möhkəmlənməsi yalnız respublika vətəndaşlarının deyil, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın, hər bir azərbaycanlının müqəddəs işidir.

5. Diaspor təşkilatlarına tövsiyə olunmuş ki:

- diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi şəkildə həyata keçirilməsi üçün təmərəküzəşmə prosesini davam etdirsinlər;

- xalqımızın mədəni irsinin təbliği, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində görülən işləri daha da gücləndirsinlər;

- Azərbaycan və türk diasporlarının birgə fəaliyyəti daha da dərinləşdirsin;

- xarici ölkələrin parlamentlərində, dövlət və yerli özlünüidə orqanlarında azərbaycanlıların daha geniş təmsil olunmaları üçün tədbirlər gücləndirsin;

- 30 illə yaxın müddətdə Ermənistanın işğal altında olmuş Azərbaycan ərazilərində, habelə hazırkı Ermənistanda qalan tarixi Azərbaycan torpaqlarında Azərbaycan xalqının milli-mədəni irsinin talan edilməsi, mənimlənməsi və tarixi abidələrinin dağıdılması ilə bağlı faktların beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması istiqamətində Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanları ilə əlaqələndirilməsi tədbirlər həyata keçirilsin.

6. Qurultay Redaksiya Komissiyasına tövsiyə edir ki, səslənmiş fikir və təklifləri ümumiləşdirərək, Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanlarına və diaspor təşkilatlarına təqdim etsin.

7. Qurultay Azərbaycan Respublikasının Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsindən xahiş edir ki, qurultayın materiallarını ayrıca kitab halında nəşr olunmasını və nümayəndələrə göndərilməsini təmin etsin.

8. Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayı bütün dünya azərbaycanlılarına müraciət edərkən, onları milli maraqlarımızın qorunması naminə səv və bacarıqlarını səfərbər etməyə, müstəqil Azərbaycan dövləti ətrafında daha sıx birləşməyə çağırır.

Qətnamə Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında qəbul olunmuşdur.

Şuşa şəhəri, 23 aprel 2022-ci il

Fövqəladə Hallar Nazirliyində operativ iclas

Aprelin 29-da Fövqəladə Hallar Nazirliyində (FHN) nazir general-polkovnik Kəmaləddin Heydərovun rəhbərliyi ilə operativ iclas keçirilib.

FHN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda nazir müavinləri və müvafiq struktur bölmələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

Iclasda əvvəlcə, nazir Kəmaləddin Heydərov Sumqayıt şəhərinin Hacı Zeynalabdin qəsəbəsində yerləşən "Azər-sun Sənaye Parkı"nın ərazisində baş vermiş yanğının söndürülməsi zamanı göstər-

dikləri fəədakarlığa görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı

İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarına tə-

şəkkürlərini çatdırıb. İclasda "Azər-sun Sənaye Parkı"nın ərazisində baş vermiş yanğının ehtimal olunan başvermə

səbəbləri müzakirə olunub, aidiyyəti strukturların rəhbərlərinin məruzələri dinlənilib. Nazir yanğınlı bağlı yaradılmış istintaq qrupu tərəfindən hadisənin səbəblərinin hərtərəfli və obyektiv aşdırılması üçün aidiyyəti üzrə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Həmçinin bundan əvvəl keçirilmiş icaslarda verilmiş tapşırıqların davamı olaraq, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin səlahiyyətlərini tənzimləyən normativ-hüquqi aktlarda müvafiq dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı layihələrin hazırlanması istiqamətində görülən işlərə toxunulub, tapşırıqlar verilib.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a QMİ-nin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Dünya müsəlmanlarının öziz günü - mübarək Ramazan bayramı münasibətilə səmimi-qəlbədən təbriklərini çatdıran QMİ sədri Allahdan onları oruc və namazlarının qəbul, dualarının müstəcab olmasını diləyib. Deyib ki, Allah dərgahında rəhmət, bərəkət və məğfirət ilə seçilən Ramazan ayının əzəmət və sevinci hədsizdir. Uca Allah şükürlər olsun ki, Onun Rızasını qazanmaq üçün müsəlman qardaş və bacılarımız bu mübarək ay boyunca ibadətlerini böyük ehtiram və səylə tamamlayaraq, Ramazan-Şərifin bayram səadətində qovuşurlar. Allaha dualar edirik ki, bu bayram insanları üçün səadət və xeyir-bərəkətlərə vəsülə olsun!

Təbrikdə daha sonra deyilib: "Bulki Ramazan bayramını Azərbaycan xalqı davam edən Zəfər əhvali-ruhiyyəsi ilə qeyd edir. Həmd olsun Allah ki, Azərbaycan xalqı müdrik dövlət öndəri İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 30 illik erməni təcavüzünə son qoyaraq tarixi ədalətli, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində şanlı əsgərlərimizin şücaətləri, Silahlı Qüvvələrimizin 44 günlük müharibə zamanı rəşadətli həyata keçirdiyi əməliyyatlar haqq işimizdə qələbəni bizlərə nəşib etdi. Bu şanlı zəfər yolunda şəhidlik məqamına yüksəlmiş qəhrəman övladlarımız Allahdan rəhmət, qazilərimize səfərlər diləyirik!

Şükürlər olsun ki, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda yenidən azan səslənir. Azərbaycan xalqı bu Ramazan işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan genişmiqyaslı quruculuq-bərpa işlərində duyduğu qürur və nikbinliklə, düşmən tərəfindən dağıdılmış, təhqir olunmuş məscidlərimizin dirçəldilməsi üçün görülən böyük işlərin doğurduğu mənəvi fəxrətlə, düşməni xilas etdiyimiz dağıdılmış mədəni-mənəvi irsimizi dirçəldir, tarixi abidələrə və ziyarət yerlərinə, yandırılmış torpaqlarımıza yeni nəfəs verir, abad kəndlər və şəhərlər salır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənabları ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti möhtərəm Mehriban xanumla birlikdə Qarabağa hər bir səfəri zamanı dövlət əhəmiyyətli infrastruktur obyektlərinin təmirinə qoymulması ilə yanaşı, dini-mənəvi abidələrin təmir, bərpa və yenidən qurulması ilə bağlı əsaslı layihə gerçəkləşdirilir. Xalqımız əminindir ki, Qarabağ tezliklə

Azərbaycanın ən gözəl bölgələrindən birinə çevriləcək, inşallah, buradakı bütün məscidlərimiz, dini məbədlərimiz bərpa olunacaq. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada nəfis şəkilə bərpa edilmiş tarixi məscidlərlə yanaşı, təməli qoyulmuş yeni məscid kompleksi qalib Azərbaycanın mənəvi Zəfər abidəsi olacaq. Zəfərimiz qədər möhtəşəm olacaqdır, inşallah! Necə ki, Şuşada Dünya Azərbaycanlılarının Zəfər Qurultayı milli birlik və mənəvi vətəndəşlərin təntənəsini təcəssüm etdirdi".

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə vurğulayıb ki, Allah-təalının lütfü və mərhəməti ilə Ramazan bayramına qovuşan xalqımız Vətənimiz, dünyanın salamatlığı, əmin-amanlığı üçün dualar edir, savab, məğfirət ayı olan Ramazan bəşər övladına səbir, mərhəmət, xeyirxahlıq, yardımlaşmanı təlqin edir. Uca Yaradandan rızası yolunda xeyirxahlığı təcəssüm edən bu ultiyayram günlərində valideynləri yad etmək və sevindirmək, qohum-əqrəbəyə baş çəkmək, yetim, kimsəsiz və ehtiyacı olanlara səfərat göstərmək, küsülüləri barışdırmaq hər bir müsəlmanın borcudur.

"Bu il Ramazan bayramı, inşallah, 2 may tarixinə təsadüf edəcəkdir. Orucun mühüm əməllərindən biri olan fitrə zəkətinin vaxtı Ramazan ayının son günü - Bayram axşamı, sam namazından sonradır. Qazılar Şurasının fətvasına görə, adambaşına 10-15 manat fitrə zəkətinin verilməsi tövsiyə olunur. Fitrə canın sədəqəsidir və imkanı olan müsəlmanın ailəsinin hər bir üzvü üçün fitrə zəkəti çıxarması, imkan-sızlara, ehtiyacı olan ailələrə verməsi vacibdir.

Bir daha öziz bayram - Eyül-Fitr səadətində yetişən bütün müsəlmanlarımızı səmimi-qəlbədən təbrik edir, xeyir-dualarını yetirirəm. Allah-təala bütün dua və ibadətlərimizi qəbul etsin, hər zaman yardımımız olsun! Qəlbəndə Allah məhəbbəti yasağan xalqımız, inşallah, bütün ultiyayrzu və niyyətləri gerçəkləşsin! Bir daha müstəqilliyimiz, dövlətçiliyimiz uğrunda canını fəda etmiş cəmi şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirik. Uca Rəbbimiz müstəqilliyimizi əbədi, dövlətimizi, dövlət rəhbərimizi müzəffər, xalqımızı hər zaman qalib qərar versin! Allah-təala Azərbaycanı qorusun! Amin!", - deyə təbrikdə vurğulanır.

İdeoloji iş və mənəvi-psixoloji təminat üzrə zabitlər və psixoloqlarla toplantı keçirilib

Aprelin 29-da Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində ideoloji iş və mənəvi-psixoloji təminat üzrə zabitlər və psixoloqlarla toplantı keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, toplantıda birlik, birlişmə, əlahiddə hərbi hissə komandirlərinin və xüsusi təyinatlı hərbi təhsil müəssisələrinin ideoloji iş və mənəvi-psixoloji təminat üzrə müavinləri, hərbi psixoloqlar, eləcə də Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğunun, Daxili İşlər Nazirliyinin, Bakı Şəhər Narkoloji Mərkəzinin nümayəndələri iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-

polkovnik Zakir Həsənov toplantı iştirakçıları ilə görüşüb.

Əvvəlcə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Dövlət himni səsləndirilib.

Müdafiə naziri Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusu qarşısında qoyduğu tapşırıqları toplantı iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Dövlət başçısının diqqət və qayğısı nəticəsində hərbi qulluqçuların sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlər sayəsində şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji vəziyyətinin daha da yüksəldiyini qeyd edib.

Azərbaycan Ordusunda hərbi intizamın yüksəldilməsi məqsədilə görülən işləri müsbət qiymətləndirən nazir ideoloji iş və mənəvi-psixoloji təminat üzrə zabitlər və psixoloqların bu sahədə üzərələrinə düşən vəzifələrdən danışıb.

Müdafiə naziri şəxsi heyət arasında təbiiyə işində fərdi yanaşma metoduna üstünlük verilməsinin əhəmiyyətini, eləcə də qarşılıqlı münasibətlərin qurulmasında nizamnamələrin tələblərinə ciddi əməl edilməsinin xüsusi vurğulayıb. Hərbi kollektivlərdə sağlamlıq mühitinin formalaşmasında ictimai-siyasi və fiziki hazırlıq üzrə məşğələlərin rəhbərlik söz açan general-polkovnik Zakir Həsənov funksional vəzifələrin icrası zamanı şəxsi nümunə və məsuliyyət bölgüsü amillərini üstünlük verilməsinin tövsiyə edib.

Sonra müdafiə naziri təbiiyə işin planlı şəkildə aparılması, qoşunların döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirməyə hər an hazır olmaları üçün ideoloji iş və mənəvi-psixoloji təminatın daha da gücləndirilməsi ilə bağlı konkret göstərişlər verib.

Toplantıda şəxsi heyətin döyüş və mənəvi-psixoloji hazırlığına, vətənpərvərlik hissəsinə təsir edən bir çox mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, müəhazirələr dinlənilib və maraq doğuran suallara cavablandırılıb.

Azərbaycanın müdafiə naziri NATO-nun Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi ilə görüşüb

Aprelin 29-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan NATO Baş katibinin Siyasi məsələlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə köməkçisinin müavini, Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi Xayver Kolomina-nın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Aprelin 29-da Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan NATO Baş katibinin Siyasi məsələlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə köməkçisinin müavini, Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi Xayver Kolomina-nın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, general-polkovnik Z.Həsənov qonaqları salamlayaraq onları ölkəmizdə görməkdən məmnunluğunu bildirib.

Nümayəndə heyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişinə uyğun olaraq, Azərbaycan Ordusunda aparılan islahatlar, eləcə də azad edilən ərazilərdə görülən işlər və Azərbaycan-Ermenistan dövlət sərhədində cari vəziyyət barədə ətraflı məlumat verilib.

Müdafiə naziri NATO ilə əməkdaşlıqda əldə edilən uğurlardan danışıb, qarşılıqlı əlaqələrin bundan sonra da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Səmimi görüşə görə minnətdarlığını bildiren X.Kolomina Azərbaycan Ordusunun Türkiyə Silahlı Qüvvələri ilə sıx əməkdaşlığını müsbət qiymətləndirib. Bu əməkdaşlığın Azərbaycan-NATO münasibətlərinə də əhəmiyyətli töhfə verəcəyini xüsusi vurğulayıb.

Sonda ikitərəfli əlaqələrin inkişaf perspektivləri, regiondakı hərbi-siyasi vəziyyət, eləcə də qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Baş Prokurorluqda əməliyyat müşavirəsi olub

Aprelin 29-da baş prokuror Kamran Əliyevin rəhbərliyi ilə Baş Prokurorluğun struktur qurumlarının məsul əməkdaşlarının iştirakı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 4 aprel tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Korupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın (MFP) icrası ilə əlaqədar qarşıda duran vəzifələrə dair əməliyyat müşavirəsi keçirilib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müşavirədə çıxış edən baş prokuror Kamran Əliyev Prezident İlham Əliyevin korruptsiyaya qarşı mübarizənin dövlət siyasətinin tərkib hissəsi olması, ictimaiyyətin bu işlərə fəal qoşulması, hər bir vətəndaşın neqativ hallara biganə qalmaması barədə proqram xarakterli tapşırıq və tövsiyələri, habelə Milli Fəaliyyət Planından irəli

gələn vəzifələrin vacibliyini bildirməklə bu sahədə prokurorluq, o cümlədən ixtisaslaşmış cinayət təqibi orqanı olan Baş Prokuror yanında Korruptsiya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin qarşısında prioritet istiqamətlərin müəyyən olunmasının zəruriliyini qeyd edib.

Bu baxımdan antikorrupsiya qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində müvafiq səlahiyyətli qurumlara təkliflərin hazırlanaraq təq-

dim olunması, dövlət orqanlarının fəaliyyətində korruptsiya risklərinin müəyyən edilməsi, mövcud qanunların daha da səmərəli təbii olunması, xüsusi məsuliyyətə bəslənən effektivliyinin təmin edilməsi, əməliyyat tədbirlərinin intensivləşdirilməsi və cinayət törətmiş bütün şəxslərin müəyyənlişdirilməklə məsuliyyətə cəlb edilməsinin təmin olunmasının vacibliyini vurğulanıb.

Müşavirədə həmçinin qabaqtcı beynəlxalq təcrübənin

öyrənilməklə təbii olunması, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə sıx əməkdaşlığın həyata keçirilməsi, əhalinin bu işdə aktiv iştirakının təmin edilməsi məqsədilə onların maarifləndirilməsi işinin yeni müstəviyəyə qaldırılması, xüsusən əhatəli antikorrupsiya tədris modulunun hazırlanması qərar alınıb.

Əməliyyat müşavirəsinin sonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 4 aprel tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Korruptsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın (MFP) icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun tədbirlər planı təsdiq edilib.

Müşavirəyə yekun vuran baş prokuror korruptsiyaya qarşı mübarizə sahəsində on qətiyyətli tədbirlərin görülməsinin bundan sonra da davam etdirilməsinə əminliyini bildirib.

Qanunsuz ağac kəsmə və qanunsuz balıq ovu faktları ilə bağlı 10 cinayət işi başlanılıb

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu ətraf mühitin qorunması sahəsində hüquqpozumaların qarşısının alınması, aşkarlanması və aşdırılması sahəsində aidiyyəti səlahiyyətli qurumlarla birgə fəaliyyəti davam etdirir.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik əməkdaşlarının iştirakı ilə Baş Prokurorluğun Cinayət tə-

qibindən konar icraatlar idarəsi tərəfindən aparılmış araşdırma nəticəsində Bakı şəhərinin Qaradağ, habelə Masallı, Cəlilabad, Ağcabədi, İmişli, Sabirabad, Füzuli, Lerik rayonlarında, Gəncə və Sumqayıt şəhərləri ərazilərində, o cümlədən milli parkların ərazilərində qanunsuz ağac kəsmə, qanunsuz balıq ovu, Azərbaycan Respublikasının "Qırmızı kitabı"na daxil edilmiş bitkilərin kəsilməsi, meşə ərazisində sekvester edilmiş ağacların vəzifəli şəxslər tərəfindən mənim-sənilməsi, o cümlədən milli qoruqların mühafizə rejimlərinin pozulması faktlarını görə 10 cinayət işi başlanılıb.

Dövlət mülkiyyətində olan və xüsusilə də qorunan ərazilərdə, həmçinin bələdiyyələrin mülkiyyətində olan ağac və digər qorunan bitkilərin kəsilməsi nəticəsində 35 min manat məbləğində ziyan dəymişdir. Şəhər mühitində bitmiş və qeyri-maddi dəyərli ölçülməyən çoxillik ağacların qanunsuz götürülməsi faktı müəyyənlişdirilib.

Cinayət işləri Cinayət Məcəlləsinin 256.3-cü, 259.1-ci, 308.1-ci və digər maddələri ilə başlanılaraq istintaqın aparılması üçün əsasən rayon prokurorluqları, həmçinin daxili işlər orqanlarının istintaq bölmələrinə göndərilmişdir.

Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin səhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov aprelin 28-də və 29-da Göyçay Rayon Polis Şöbəsinə daxil işlər orqanlarının fəaliyyəti və səlahiyyəti ilə bağlı məsələlərlə əlaqədar növbəti qəbul keçirib.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, nazir əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsinə ziyarət edərək ötinə gül dəstəsi qoyub, öziz xatirəsinə böyük hörmət və ehtiramla yad edib.

Sonra rayon polis şöbəsinin inzibati binasında Göyçay, Ağdaş, Ağsu, Şamaxı, İsmayilli, Yevlax, Ucar, Kürdəmir, Mingəçevir şəhər və rayonlarının 84 sakini qəbul edən nazir onların polis orqanlarının fəaliyyəti ilə bağlı müraciətlərini dinləyib, problemlərinin operativ həlli üçün nazirliyin aidiyyəti baş idarə və idarələrə rəhbərlərinə tapşırıqlar verib. Müraciətlərin böyük əksəriyyəti yerində həllini tapıb.

Qəbula gələn vətəndaşlar onlara göstərilən diqqət və qayğıya, yerlərdə bələdçilərinin davamlı olaraq təşkilinə, dövlət qurumlarının rəhbərləri tərəfindən müraciətlərinə operativ və obyektiv yanaşılmasına görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq ediblər.

Qəbula gələn vətəndaşlar onlara göstərilən diqqət və qayğıya, yerlərdə bələdçilərinin davamlı olaraq təşkilinə, dövlət qurumlarının rəhbərləri tərəfindən müraciətlərinə operativ və obyektiv yanaşılmasına görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq ediblər.

Qəbul zamanı DGK sədri Səfər Mehdiyev hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib və qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həllini tapıb, bəzi müraciətlərin aşdırılması üçün müvafiq strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlarını verib.

Daha sonra general-polkovnik V.Eyvazov Göyçay Rayon Polis Şöbəsinə bölgə üzrə polis orqanlarında vakant olan suravı və kiçik rəis heyəti vəzifələrinə xidmətə qəbulu bağlı sıra baxışı keçirib. Tədbirdə ətraf şəhər və rayonlarda yaşayan, polis orqanlarında xidmət etmək arzusunda olan gənclər iştirak ediblər. Daxili işlər orqanlarında xidmətə qəbulun şərtlərinə uyğun gələn 143 nəfər seçim turunun növbəti mərhələsinə buraxılıb ki, onlardan da 44-ü Vətən müharibəsi iştirakçısı, 2-si isə şəhid ailələrinin üzvləri olublar.

Aprelin 29-da Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) sədri, gömrük xidməti general-polkovniki Səfər Mehdiyev Xaçmaz rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzində Xaçmaz və Şabran rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

DGK-nin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr idarəsindən bildirilib ki, komitənin sədri Səfər Mehdiyev qəbula gələn Xaçmaz şəhərinin mərkəzində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsinə ziyarət edərək ötinə gül dəstəsi qoyub.

Komitənin müvafiq strukturlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbula Xaçmaz və Şabran rayonları sakinlərinin müraciətləri dinlənilib. Vətəndaşların müraciətləri əsasən idxal-ixrac əməliyyatları və digər gömrük məsələləri ilə bağlı olub.

Sürətin yeni zirvəsi

Avropanın idman paytaxtı növbəti dəfə möhtəşəm yarış astanasındadır. Buna kimi ardıcıl 5 dəfədir ki, "Formula-1" Qran-prisində yüksək səviyyədə evsahibliyi edən Azərbaycan planetin ən güclü pilotlarının əzmkar mübarizəsinin canlı şahidi olmaq üçün sürətsevərləri birillik fasilədən sonra, iyunun 10-12-də yenidən Bakıya toplayır.

6 kilometrlik 51 dövrə

Cari mövsümün 8-ci mərhələsində iyunun 10-u və 11-də pilotların sərbst yürüşləri və sıralama turları keçiriləcək. İyunun 12-də isə möhtəşəm Azərbaycan Qran-prisində (51 dövrə və ya 120 dəq.) start veriləcək. Digər Qran-prilərdə olduğu kimi, paytaxtımızda yarışacaq komandalarda, reklaməntə əsasən, öncə iki sərbst yürüşdə trasla tanış olacaq, maşınları yarışa hazır vəziyyətə gətirəcəklər.

Yarışın ilk günü səhər pilotlar bir saatlıq məşq keçəcəklər. Adətən, nahardan sonra sıralanma turu və ya təsnifat mərhələsi təşkil olunur. Bu turun yekun nəticəsinə görə pilotların bazar günü keçiriləcək yarışda start düzümü formalaşır.

İyunun 12-si isə sayca 6-cı Azərbaycan Qran-prisinin yarış günüdür. Yarışanlar bir gün əvvəlki sıralanma turunun nəticələrinə görə start yerlərini tuturlar. Əvvəlcə sürücülər trasda bir dövrə vuraraq təkərləri və əyləcləri qızdırır, dövrənin tamamında yenidən start yerlərini tuturlar. Yarışın direktorunun, yəni 5 qırmızı işığın sönməsindən sonra hərəcat başlayır.

Yeniliklərlə yaddaqalan Azərbaycan Qran-prisi

"Formula-1" yarışlarının Azərbaycanın paytaxtında keçirilməsi ilə bağlı FOM (Formula One Management) ilə danışıqlar 2013-cü ildə başlanıb və 2014-cü ilin martında ilkin müqavimətə qədər davam etdirilib. Bu yolun uzunluğu 32 kilometrdir. III texniki dərəcəli yol 2 hərəkat zolaqlı olacaq.

Azərbaycan növbəti dəfə dünyanın idman mərkəzinə çevrilir

lə imzalanıb. Azərbaycanda Qran-prinin təşkili ilə dövlət səviyyəsində məşğul olublar. Bu da layihənin statusunu və onun ölkə üçün əhəmiyyətini göstərir.

İlk dəfə 2016-cı ildə paytaxtımızda keçirilən "Formula-1" Avropa Qran-prisinin Bakı mərhələsi yeniliklə yadda qalmışdı. Bu, sıralama turları ilə bağlıdır. Əvvəlki qaydalara görə, 18 dəqiqə davam edən birinci və 15 dəqiqəlik ikinci seansların nəticələrinə əsasən, ən pis nəticə göstərən 6 pilot mübarizədən kənarlaşdırılırdı. 10 pilotla 12 dəqiqəlik üçüncü seansdakı göstəricilərə görə yarışa start verirdi. Yeni qaydaya görə isə seansın sonunda yox, 90 saniyədən bir ən yavaş pilotun mübarizəni dayandırması nəzərdə tutulub.

"Formula-1" mütəxəssislərinin rəylərinə görə, bu yenilik yarışın hərəcatını bir qədər artırır. "Formula-1" in dünyada kifayət qədər azarkeşləri olduğunu nəzərə alsaq, Bakı Şəhər Halqasında pandemiya ilə bağlı ötən ilkindən fərqli olaraq tamaşaçılar yarış yerində canlı izləyə biləcəklər. Ancaq onu da xüsusi olaraq qeyd edək ki, quraşdırılan tribunalar elə yüksək səviyyədə hazırlanıb ki, daim istifadədə olsa belə, dağılıb sıradan çıxmır.

Bu mötəbər yarışın yüksək səviyyədə KİV-də işıqlandırılmasına təcrübəli müxbirlər və fotomüxbirlər cəlb edilib. Beləliklə, dünyanın ən böyük informasiya alyansları, eləcə də ölkəmizin xəbər agentlikləri Bakıda keçiriləcək "Formula-1" yarışını barədə xəbərləri dünyaya yayacaqlar.

Yüksəkseviyyəli evsahibliyi

Məlumdur ki, beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi müəkkəb mexanizmə malikdir. Təşkilatçılıq, təhlükəsizlik, iqtisadi və kommunikasiya imkanları hər zaman həlledici rola malikdir. Bir çox ölkələr beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etmək üçün rəqəbat aparır, yarış və tədbirlərin ev sahibliyi 5-10 il sonra üçün belə müəyyən olunur.

Bu baxımdan beynəlxalq yarış və tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin böyük uğurudur. Azərbaycanın dünyada etibarlı tərəfdaş, dünyəvi ölkə, güclü iqtisadiyyata, sabit və təhlükəsizliyə malik olması belə tədbirlərə evsahibliyi etməsi imkanlarını artırır və bir çox hallarda digər ölkələrlə rəqəbatda üstünlüyə sahib olur.

Azərbaycan olduqca böyük, beynəlxalq miqyaslı yarışlara, festivallara, global forumlara, konfranslara - bir sözlə, nüfuzlu tədbirlərə evsahibliyi edib. Bunlara "Eurovision" musiqi yarışması, I Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, futbol üzrə Avropa Çempionatının final mərhələsinin 4 qarşılaşması və "Formula-1" Qran-prisini misal göstərmək olar.

Bu miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün etimadın göstərilməsi təsadüfi deyil, bu, əlbəttə, Azərbaycanın qazandığı mövqeyin, ölkəmizin beynəlxalq çəkisnin, dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar qarşısında qazandığı reputasiyanın ifadəsidir. Eyni zamanda belə tədbirlər ölkəmiz, dövlətimiz üçün müəyyən dividendlər gətirir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Zəfər magistralı

Bu il Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda 8 yol infrastrukturunu istifadəyə verəcək

Şanlı zəfərimizlə bitən Vətən müharibəsindən ötən 1 il 6 ay ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında aparılan böyük tikinti-quruculuq işləri sürətlə davam edir. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası istiqamətində əsas prioritetlərdən biri də yol infrastrukturunun bərpasıdır.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində icra olunan, işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq yol infrastrukturunu layihələndirən biri də Qubadlı-Eyvazlı avtomobil yoludur.

Bütün yollar iri yaşayış məntəqələrindən kənar keçməklə layihələndirilir

Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən (AAYDA) qəzetimizə verilən məlumata görə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində bütün avtomobil yolları iri yaşayış məntəqələrindən kənar keçməklə layihələndirilir. Bu isə həmin yaşayış məntəqələrində yaşayacaq əhəlinin, həm də yoldan istifadə edəcək vətəndaşların rahatlığı baxımından önəmli aspektlərdən biridir.

28,5 kilometr uzunluğa malik avtomobil yolu 2 zolaqlı olmaqla, IV texniki dərəcəyə uyğun olaraq inşa edilir. Hazırda yolboyu genişmiqyaslı tikinti işləri aparılır.

Qubadlı rayonunda çətin relyefə malik ərazidən keçərək Eyvazlı kəndinə gedən avtomobil yolunun layihənin alınması üçün "İnşaat Norma və Qaydaları"na uyğun olaraq, qaya qurultları dağıdılmaqla, torpaq yatağının inşası aparılır.

Layihəyə uyğun olaraq, yolun 26 kilometrlik hissəsində yararsız quruntun və torpaq yatağının genişləndirilməsi üçün bitki qatının çıxarılması, qazma, əks dolğu, dağ yamaclarının kəsilməsi, dağlarda qırıcı üsullu ilə yol yatağının layihə səviyyəsinə gətirilməsi və tikintisi icra edilir.

Yolun 21-22-ci km-lik hissəsində yol yatağının profilə salınması və dolğu işləri son mərhələ üzrə icra olunur. 23-25-ci kilometrlik hissədə yol yatağının tikintisi artıq yekunlaşıb. 27-28-ci km-lik hissədə isə dolğu işləri və yeni yol yatağının inşası həyata keçirilir.

Xüsusi texnikalardan istifadə olunmaqla icra olunan işlərin zamanında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi üçün tikinti ərazisinə lazımı sayda texnika və canlı qüvvə cəlb edilib.

Qubadlı-Eyvazlı yolu - 4 aşırımlı 122 metrlik uzunluğunda körpü

Yeni inşa edilən yol boyunca layihəyə uyğun suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə müxtəlif diametrlərə malik dairəvi boru, düzbucaqlı su keçidlərinin və alt keçidlərin, həmçinin avtomobil körpülərinin inşası aparılır.

Hazırda yolun 2,5-ci kilometrində inşa olunan 122,4 metr uzunluğa malik 4 aşırımlı körpüdə svay, qazma və betonlama işləri icra olunur. Yolun 21-ci kilometrində ti-

15 yolda sürətli iş gedir

Ümumiyyətlə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində inşa edilməkdə olan 15 avtomobil yolunda sürətli işlər gedir. Onların bəziləri bu il istifadəyə veriləcək:

- * Qubadlı-Eyvazlı avtomobil yolu;
- * Füzuli-Hadrut avtomobil yolu;
- * Hadrut-Tuğ-Azix mağarası avtomobil yolu;
- * Bərdə-Ağdam avtomobil yolu;
- * Qubadlı-Mahmudlu-Yazdüzü-Ermənistan sərhədi avtomobil yolu;
- * Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yol infrastrukturunu tikintisi;
- * Laçın şəhərinə daxil olmadan yeni avtomobil yolu;
- * Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı-Naftalan avtomobil yolu.

kilən 66 metr uzunluğa malik 2 aşırımlı avtomobil körpüsündə isə svay üçün hazırlıq prosesi aparılır.

Tikintinin qısa müddət ərzində icra edilməsini təmin etmək məqsədilə ərazidə düşərgədə asfalt-beton zavodu, maşın-mexanizmlərin saxlanması və xidməti üçün xüsusi ərazi, həmçinin işçilər üçün hər bir şəraiti olan ofis, yeməkhana və dincəlmək üçün yerlər qurulub.

Bu il ərzində tikintisinin başa çatdırılması planlaşdırılan Qubadlı-Eyvazlı avtomobil yolu Qubadlı rayonunun Mahmudlu, Xıdırli, Məlikəhmədli, Qudanlı, Davudlu, Eyvazlı kəndlərinin ərazisindən keçir.

Birinci texniki dərəcəli və 12 km uzunluğundakı Füzuli-Hadrut yolu 4 hərəkat zolaqlı olacaq.

22 kilometr olacaq Hadrut-Tuğ yolu 2, uzunluğu 45 kilometr olan Bərdə-Ağdam avtomobil yolu isə 4 hərəkat zolaqlıdır.

Qubadlı-Mahmudlu-Yazdüzü-Ermənistan sərhədi avtomobil yolunun isə layihələndirilməsi işləri aparılır. 26,4 km, IV texniki dərəcəli, 2 hərəkat zolaqlı yolda işlərin başa çatdırılması 2022-ci il üçün nəzərdə tutulub.

Bu il işlərin başa çatdırılması gözlənilən yollardan biri də Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yol infrastrukturunun tikintisidir. Ümumi uzunluğu 726,3 kilometr olan yol IV texniki dərəcəlidir.

Laçın şəhərinə daxil olmadan yeni avtomobil yolunun tikintisi də davam etdirilir. Bu yolun uzunluğu 32 kilometrdir. III texniki dərəcəli yol 2 hərəkat zolaqlı olacaq.

Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı-Naftalan avtomobil yolu isə II-IV texniki dərəcəli, 2 hərəkat zolaqlıdır, uzunluğu 22 kilometr olan yolun tikintisinin başa çatdırılması planlaşdırılır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"Azpetrol" Dövlət Məşğulluq Agentliyi ilə birgə Ramazan bayramı ərəfəsində xeyriyyə tədbiri keçirib

Aprelin 28-də "Azpetrol" şirkəti Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Məşğulluq Agentliyi ilə birgə qarşından gələn Rama-

zan bayramı münasibətilə xeyriyyə tədbiri keçirib.

Korporativ sosial məsuliyyət çərçivəsində şirkət tərəfindən Sumqayıt şəhərində

yaşayan 70 aztəminatlı ailəyə ərzaq yardımı edilib. Yardımlar agentliyin müvafiq ərazi üzrə filialının əməkdaşları ilə birgə həmin ailələrin ünvanlarına aparılaraq çatdırılıb.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bibiheybət Gəmi Təmiri Zavodunun boya sexinə tələb olunan malların satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla, elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 12 may 2022-ci il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1263.

Tender komissiyası

AZAL Naxçıvandan Gəncəyə uçuşlara başlayır

"Azərbaycan Hava Yolları" aviashirkəti Naxçıvandan Gəncəyə və geriye reyslər açır.

"Azərbaycan Hava Yolları" Mətbuat xidmətinin verdiyi məlumata görə, mayın 6-dan başlayaraq, Naxçıvan-Gəncə-Naxçıvan istiqamətində uçuşlar həftədə iki dəfə - çərşənbə axşamı və cümə günləri həyata keçiriləcək.

Bağaj (23 kq-a qədər) və əl yükü (10 kq-a qədər) daxil olmaqla, aviabiletin bir tərəfi qiyməti 60 manat təşkil edəcək.

Bu istiqamət üzrə biletlər yaxın günlərdə aviashirkətin www.azal.az rəsmi saytında təqdim olunacaq.

Naxçıvan-Gəncə-Naxçıvan marşrutu üzrə reyslərə aviabiletləri, həmçinin AZAL aviashirkətinin Bakı, Naxçıvan və

Sumqayıt şəhərlərindəki satış ofislərində əldə etmək mümkündür.

Qeyd edək ki, Naxçıvandan Gəncəyə və geriye uçuşların yerinə yetirilməsinə

başlanılması ilə əlaqədar olaraq, mayın 6-dan çərşənbə axşamı və cümə günləri Bakı-Naxçıvan-Bakı marşrutu üzrə əlavə reyslər təşkil olunacaq.

Rotavirusun spesifik müalicəsi yoxdur

Yazın gəlişini, havaların istiləşməsinə hər kəs səbirsizliklə gözləyəndə, bu aylar dəyişən hava, çiçəklərin, təbiətin canlanması ilə yanaşı, həm də müxtəlif virus infeksiyalarının daha çox yayılması ilə müşayiət edilir. Məhz bu vaxtlar insanların "havaya aldanması" ilə soyuqdeymə nəticəsində orqanizmin zəifləməsi müxtəlif viruslara qarşı müqavimət səviyyəsini aşağı salır.

Uşaqlar arasında yayılan virus

Təbii ki, burada ən həssas qrup azyaşlılardır. Mütəxəssislər son zamanlar uşaqlarda müşahidə olunan qusma, hərəarətin rotavirusla əlaqədar olduğunu deyirlər. Bu virus müvəqqəti xarakter daşıya da, son zamanlar sürətlə yayıldığı deyilir. Rotavirus bağırsaqla infeksiyasıdır, 5 yaşa qədər uşaqlarda daha çox rast gəlinir. Virusun yoluxan uşağın qusma və diareya nəticəsində orqanizmində susuzlaşma baş verə bilər.

Səhiyyə Nazirliyinin ekspert-mütəxəssisi Zakir Quliyev qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, hazırda uşaqlar arasında daha çox mövsümi xarakterli rotavirusla yanaşı, daha çox payız və qış aylarında yayılan influenza (grip) virusuna da rast gəlinir.

Rotavirus daha çox 2-5 yaşlı uşaqlar arasında görünür və təəffüs vasitəsilə yayılır. Bu yaş qrupundakı uşaqlarda öllərin yuyulmasına diqqət edilmədiyi, eyni zamanda uşaqların oyuncağı ağzına alıb və bir-biri ilə paylaşması nəticəsində daha çox yayılır.

Azyaşlılar arasında yoluxucu xəstəliyin yayılma səbəbləri oyuncaqlar və gigiyena qaydalarına əməl olunmamasıdır

Xəstəliyin simptomları

Həkim qeyd edir ki, rotavirusa hər il yaz aylarında rast gəlinir, sadəcə son iki ildə pandemiya səbəbindən bağca və məktəblər bağlı olduğu üçün virusa yoluxma az olub. Bu il vəziyyət yenidən iki il əvvəlki göstəriciyə qayıdıb.

Onun sözlərinə görə, ən çox müşahidə olunan simptomlar ürəkbulanma, qusma, qızdırma və xəstəliyin kəskin halında diareyanın şiddətli olmasıdır. Simptomlar digər virus infeksiyalarındakı kimi 5 gündən bir həftəyə kimi davam edə bilər. Hərərət 37,5-39 dərəcə arasında ola da bilər.

Valideynlərə tövsiyələr

Ekspert-mütəxəssis valideynlərə tövsiyələrini də çatdıraraq vurğulayır ki, xəstə yataq rejimində olmalı və istirahət et-

məlidir. Əgər uşaq itirdiyi mayeni qəbul edə bilirsə, narahatlığa əsas yoxdur. İshal sayı gün ərzində çox olarsa, kəskin halsızlıq, qida qəbulunda problem yaranarsa, o zaman hospitalizasiya tövsiyə olunur:

"Həmçinin simptomlar görünən ilk gündən həkimə müraciət olunmalıdır. Virusun spesifik müalicəsi yoxdur, sadəcə itirilən maye qəbul edilməlidir. Evdə sistem köçürmək qətiyyətlə olmaz. Əgər şikayətlər çox olarsa, xəstəxanada yatmaq tövsiyə edilir. Uşağın sağlamlığı virusun yükünə, immun sistemə bağlıdır".

Qeyd edək ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, rotavirus infeksiyası əsasən, Asiyanın inkişafda olan ölkələri və Afrikada hər il 500 min uşağın ölümünə səbəb olur.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2022-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Sama-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik

124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq

62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq

31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

◆ Dünya gündəmi

Əfqanıstanda əhalinin 95 faizi aclıqdan əziyyət çəkir

BMT-nin insan hüquqları üzrə ekspertləri ABŞ hökumətini Əfqanıstanın Mərkəzi Bankının xarici aktivlərinin 7 milyard dollarlıq hesablarını açmağa çağırıblar. Onların fikrincə, bu, ehtiyacı olan on milyonlarla əfqanıstanlıya maneəsiz humanitar yardım göstərilməsi üçün lazımdır.

"Biz Əfqanıstanda ölkə əhalisinin yarıdan çoxunu əhatə edən humanitar böhrandan ciddi narahatıq. Onsuz da ABŞ-ın tətbiq etdiyi tədbirlərlə, eləcə də davam edən quraqlıqla bağlı yaranmış vəziyyət daha da dərinləşir", - deyərək BMT ekspertlərinin birgə bəyanatında bildirilir.

Ekspertlər, Əfqanıstanda yaranmış vəziyyəti "inkişaf fəlakətinin astanasında olan epik humanitar böhran" kimi xarakterizə edərək BMT-nin baş katibi Antoini Quterrişi dəstəkləyərək, beynəlxalq ictimaiyyəti ölkəyə qarşı həyata keçirilən birtərəfli tədbirlərə yenidən baxmağa, Əfqanıstanı maliyyə və humanitar yardım göstərilməsi yolunda bütün maneələri aradan qaldırmağa çağırıblar.

23 milyondan çox adamın ərzaq yardımına ehtiyacı var

Beynəlxalq qiymətləndirmələrə görə, Əfqanıstan kəskin ərzaq çatışmazlığı olan insanların sayına görə dünyada liderdir. Ölkədə 23 milyondan çox adamın ərzaq yardımına ehtiyacı var, əhalinin 95 faizi aclıqdan əziyyət çəkir. Ekspertlərin xüsusi narahatlığı 4 milyondan artıq məcburi köçkünün və qonşu ölkələrdə

sığınacaq axtaran 3,5 milyona yaxın insanın vəziyyəti ilə bağlıdır.

"ABŞ hökumətinin bu yaxınlarda Əfqanıstanın Mərkəzi Bankının xarici aktivlərinin 7 milyarddan artıq məbləğdə hesablarının dondurulmasına dair qərarını təəssüflə qeyd edirik. Xatırladıq ki, beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq, dövlətlər onların yurisdiksiyası və ya nəzarəti altında olan istənilən fəaliyyətin insan hüquqlarının pozulmasına gətirib çıxarmayacağına zəmanət verməlidirlər", - deyərək BMT ekspertlərinin bəyanatında bildirilir. Onların dediyinə görə, bəyanatı elan etməzdən əvvəl ABŞ hökumətinə öz narahatlıqları barədə məlumat veriblər, amma cavab almayıblar.

Uşaqların və qadınların hüquqları pozulur

Bu arada, BMT-nin Uşaq Fondunun (YUNİSEF) regional direktoru Corc Lariya-Acey bildirdi ki, Əfqanıstanda son günlər baş vermiş partlayışlar nəticəsində

də on azı 50 uşaq həlak olub: "Yalnız bir həftə ərzində 50-dən çox qız və oğlan Əfqanıstanda insan haqlarının ciddi şəkildə pozulması ilə əlaqədar həyatını itirib. Hesabatlar yoxlandıqca, bu rəqəmlərin daha da artacağı gözlənilir".

Eyni zamanda qadınların hüquqlarının mütləqə pozulması barədə yeni məlumatlar yayılır. Belə ki, "Interfax" agentliyinin verdiyi xəbərə əsasən, Əfqanıstanda hakimiyyətdə olan "Taliban" hərəkatı qadınları həm ölkə daxilində, həm də xarici reyslərə təyyarədə uçuşlara onları müşayiət edən kişi olmadan buraxmır.

Bundan əlavə, "Ariana News" portalının xəbərinə əsasən, "Taliban" Əfqanıstan universitetlərində tələbələrini cinslərlə əlaqədar fərqləndirən sistemini tətbiq edib. Müxtəlif cinsli tələbələr ayrı-ayrı günlərdə mühazirələrə qatılacaqlar - kişilərə və qadınlara həftədə ayrı-ayrı üç gün ayrılıb.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Laçın rayonunda fəhlənin minaya düşməsi nəticəsində xəsarət alması faktı ilə bağlı araşdırma aparılır

Aprelin 29-u saat 14 radələrində Laçın rayonunun işğaldan azad edilmiş Səfiyan kəndi ərazisində 1992-ci il təvəllüdü Pərvin Salahovun piyada oleyhinə minaya düşməsi ilə bağlı rayon prokurorluğuna məlumat daxil olub. Rayon prokurorluğunun AZƏRTAC-a daxil olan məlumatında bildirilib ki, ilkin araşdırmalarla həmin ərazidə

təmir-tikinti işləri aparılan zaman tikinti şirkətində fəhlə kimi çalışan Pərvin Salahovun minaya düşməsi nəticəsində ağır dərəcəli bədən xəsarətləri alması müəyyən edilib.

Hazırda faktla bağlı Laçın Rayon Prokurorluğunda araşdırma aparılır.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən Ramil Ələfsər oğlu Mirzəyevinə adına verilmiş 00474 - 00707 sayılı ANNK "İcazə"si ilə beynəlxalq yük daşımaları üçün yol kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Müasir katib - 539-43-23,
Müasir katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəsiblik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb sahifələnməsi,
"Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
söylənilənlərlə bərabər,
dərəcə üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafehinə uyğun gəlməlidir

Əyləmələrə cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 5732
Sifariş 1149
Qiyməti 40 qəpik